Opłata pocztowâ uiszczonâ ryczałtem.

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 109/1404 | Łódź, Czwartek 10 maja 1928 r | זעקסטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג כ אייר תרפ"ח | Nr. 109/1404

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

רעוויזיע פון אומזאץ-שטייער.

שויז ערשינען דער צירקולאר פון פינאנץ-מיניסטער.

וו א ר ש א, 9. (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). היינט איז ערשינען דער לאנג-ער-ווארטעטער צירקולאר פון פינאנץ-מיניסטער וועגען רעוויזיע פונ'ם אויסגעמאסטענעם אומזאץ-שטייער. אינ'ם צירקולאר ווערט פארגעשריבען, אז די פי-נאנץ-קאמערן און פינאנץ-אמטען זאלען נאכאמאל נאכקאנטראלירען צי זיי האבען נישט איבערגעשאצט דעם צאהלער, נעהמענדיג אלס גרונד דאפעלט אויפ-געגעבענע אינפארמאציעס וועגען זיין אומזאץ. דער צירקולאר רעקאמענדירט אויסצונוצען די שא-צונגס-קאמיסיעס און זיך צו רעכענען מיט זייערע מיינונגען.

דער שטייער זאל איינגעצאהלט ווערען אין 2 ראטעס — 20. מאי און 15. יוני. ביי עקזעקו-ציעס זאל מען נישט איינמאהנען מעהר, ווי מיט 30 פראצ. העכער, ווי ס'איז געווען דער שטייער אין 1926. אויך דאס איינצאהלען די פירטעל-יעהרליכע קאנטעס זענען פערלענגערט געווארען אויף א חודש.

ווי בעקאנט האט א דעלעגאציע פון יודישע און פוילישע סוחרים פערלאנגט, אז ביז'ן רעווידי-רען די אויסמעסטונג פונ'ם אומזאץ-שטייער זאל גענומען ווערען נישט מעהר, ווי ס'האט בעטראפען דער פארא-יאהריגער שטייער. א צווייטע דעלעגא-ציע מיט דעפ. ווישליצקי בראש האט פארגעשלא-גען, אז די סומע זאל בעטרעפען מיט 30 פראצ. העכער פון פארא-יאהריגען. אויף דעם באדען זע-נען ענטשטאנען רייבונגען צווישען דעם פרעזעס פון דער סוחרים-צענטראלע געוו. סענאטאר טרוס-קער מיט דעפ. ווישליצקי. ווי מ'זעהט האט דער פינאנץ-מיניסטער אנגענומען דעפוטאט ווישליצקי'ס פארשלאג.

דעקרעטען פון מלוכה-פרעזידענט קענען אפגעווארפען ווערען דורך א בעשלוס פון סיים.

בעשלוס פון קאנסטיטוציע- און יורידישער סיים-קאמיסיעס.

וו א ר ש א, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט) אויף דער היינטיגער בעמייניזאמער זיצונג פון דער קאנסטיטוציע- און יורידישער-קאמיסיע איז ווייטער בעהאנדעלט געווארען די פראגע, צו האט דער סיים דאס רעכט אפצושא-פען די דעקרעטען פון מלוכה-פרעזידענט, צי דאס קען געשעהן נאר דורך א געזעץ, וואס ווערט אנ-גענומען דורכ'ן סיים און סענאט. די וכוחים זע-נען געווען זעהר לעבהאפטע און אין זיי האבען זיך בעטייליגט: זאפאיקעוויטש (אוקראינער), הארטגלאס, קירניק, זיידעל, ראטאי. די אנהענ-גער פונ'ם איינסעל האבען פערטיידיגט דעם שטאנדפונקט, אז דערצו איז נויטיג א געזעץ. פירשט ראדזיוויל האט אין זיין רעדע אנגעוויזען, אז אין אזא ערנסטען מאמענט ווען ס'דראהט אנ'-איינערליכע קאטאסטראפע, ווען מיר שטעהען פאר אינטערנאציאנאלע פערוויקלונגען, זאלט מען נישט געדארפט ארויסרופען קיין הייס בלוט ארום דער דאזיגער פראגע. פונדעסטוועגען איז ביי דער אפ-שטימונג מיט א מעהרהייט פון 19 געגען 12 אנ-גענומען געווארען דער שטאנדפונקט פון דער אפאזיציע, אז אויף אפשאפען א דעקרעט פון מלוכה-פרעזידענט איז גענוג א געוועהנליכען בע-שלוס פון סיים.

שארפע ארויסטרעטונגען געגען אינערן-מיניסטעריום

אויף דער זיצונג פון בודזשעט-קאמיסיע ביים סיים.

וו א ר ש א, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער בודזשעט-קאמיסיע איז ווייטער בעטראכט געווארען דער בודזשעט פון בילדונגס-מיניסטעריום. נאך א קורצער רעדע פון מיניסטער דאברוצקי און ביט-נער (כ. ד.) איז מיט א שארפער רעדע געגען דעם קלער און זיין איינפלוס אין די שולען ארויסגע-טראטען דעפ. פוטעק (וויזוואלעניע).

נאכדעם איז מען צוגעטראטען צום בודזשעט פון אינערן-מיניסטעריום. דעפ. באגינסקי (וויזווא-לעניע) האט געהאלטען א רעדע. נאכ'ן 1. פעריאד פון דער מאי-איבערקעהרעניש,—זאגט דער רעדנער— איז אנגעקומען דער צווייטער, וואס האט אריינ-געבראכט א גרויסען כאאס. די רעגירונג האט זיך נישט גערעכענט מיט קיין שום מיטלען, זיך נישט אפגעשטעלט פאר קאנפיסקאטען, פערבאטען פער-זאמלונגען א. א. וו. ער איז דערפאר, אז מ'זאל איינגאנצען שטרייכען די פאזיציע פון דיספאזיציאנס-פאנד. דער פארזיצער בירקא ערקלערט, אז וועגען וואהלען דארף מען רעדען אין דער אדמיניסטרא-ציע-קאמיסיע.

נאך דער הפסקה האט דאס ווארט בעקומען דעפ. פראגער (פ.פ.ס.) ער איז נישט מסכים, אז וועגען וואהלען, קען מען דא נישט רעדען. ער וואלט נאך פערשטאנען ווען מ'פאדערט רעדען קורץ. מ'מוז רעדען וועגען די גוואלדטאטען פון די וואס דארפען שיצען די בעפעלקערונג און האבען געבראכט די געזעצען. דער רעדנער וויל איבער-געהן צו פאקטען. דער פארזיצער בירקא ערקלערט, אז ער וועט נישט ערלויבען. דעפ. פראגער: מיין קלוב וועט נישט בעשטעטיגען קיין פאזיציעס פאר די וואס האבען אין 36. וואהל-קרייז קאנפיסקירט...

דעפ. בירקא רופט דעם רעדנער צו ארדנונג. דעפ. פראגער רעדט ווייטער: מיין קלוב וועט נישט שטימען. דער פארזיצער נעהמט ביי איהם אב דאס ווארט. ס'ענטשטעהט א טומעל. פיל רעדנער פער-טיידיגען דעפ. פראגער. די זיצונג ווערט אבגע-לענט ביז דעפ. בירקא וועט זיך פערשטענדיגען מיט'ן סיים-מארשאלק.

רעגירונג טראגט אריין אין סיים א פראיעקט פון אמנעסטיע

וו א ר ש א, 9. (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער יורידישע קאמיסיע האט געזאלט בעטראכט ווערען דער פארשלאג וועגען אמנעסטיע. דער ווי-צע יוסטיץ מיניסטער צאר האט ערקלערט, אז די רעגירונג האט אויסגעארבייט א געזעץ-פראיעקט, וועלכען דער מיניסטארען-ראט וועט איבערשיקען צום סיים. ער בעט דעריבער נישט צו בעהאנדלען די פראגע ביז ס'וועט נישט אנקומען דער פרא-יעקט פון מיניסטארען-ראט. די ווענדונג איז אנגע-נומען געווארען.

נאך קורצע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען אין עלטער פון 68 יאהר מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און אונפער-געסליכע מוטער, שוויגערמוטער, שוועגערין און טאנטע

ב. ע. גליקע אשת ר' זלמן נ"י קאלב

די לויה קומט פאר היינט, דאנערשטאג, דעם 10-טען מאי 1928, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז לאגעווניצקא 16, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

האנדווערקער-פאריין, זאכאדניא 66

קאמוניקאט צו אלע לוין-וועבער פון וויגאניע!

צוליב דעם, וואס די פאבריקאנטען האבען נישט נאכגעגעבען אונזערע גערעכטע פאדערונגען, דארפט איהר היינט ווארפען די ארבייט און זיך מעלדען צום שטרייק-קאמיטעט אויף פייפער'ס גאס 13.

היינט, דאנערשטאג, 7 א זייגער אוונד גרויסע מאסען-פערזאמלונג פאר מיטגלידער און נישט-מיטגלידער אין לאקאל אויף זאכאדניא 66.

עגטשולדיגונג.

דערמיט בעט איך ענטשולדיגונג ביי ה' ח. ראקאטש וועמען איך האב נעכטען צוליב א מיספערשטענדניש געשטעלט אויף דער שווארצער ליסטע ביים לעדער-סוחרים-פעראיין פיעטריקאווער 10.

מיט אכטונג יצחק קליין

פלאץ-וואלנאשטשי 6

מודעה ואזהרה גדולה מהראבינאט

יודען! עס איז שוין די העכסטע צייט, צו מאכען א עק פון מכשול הרבים, דורך די געמישטע יאטקעס, צו עסען טריפות ר"ל, דעריבער זאל יעדער יוד שטרענג מזהיר זיין ביי זיך, מ'זאל נישט קויפען קיין פלייש אין א יאטקע, וואס האט טריפות, זאגאר עס געהט דארט א מנקר, נאר אין א יאטקע פון בלויז כשר פלייש, אויך די ווארשט-פאבריקאנטען טארען נישט קויפען קיין בריסטען און פעל ביי א קצב, וואס האט אין זיין יאטקע טריפה פלייש, נאר ביי אזעלכען, וואס האט בלויז כשר פלייש.

מיר בעטען אלע גבאים פון די בתי-התפילות, דאס עטליכע מאל אויסרופען ביים דאווענען.

לאדזער ראבינאט:

פנחס וויינזאפט, ליבוש ראזענבערג, יוסף פיינער, משה מנחם סגל, מרדכי ניסן קרול, משה דאמב.

א קאסירער

מיט קויציע 500 זל.

אין א צירק אויף דער פרא-ווינץ ווערט געזוכט.

אין דעמזעלבען צירק איז אווך איבערצוגעבען א בו-פעט. אינפארמאציעס ער-טיילט ה' זעמעלקא, זאוואד-זקא 50, טעגליך פון 2—4.

Zaginiony mi został

wyciąg na imię Chaja Sura Jurkiewicz, wydany w Radomiu. Znalazca zéchce zwrócić takowy do U. Jurkiewicza, ul, Zgierska 26. 141

דער בעקאנטער מוזיקער

י. טויבע

איז צוריקגעקעהרט און נעהמט אן לעקציעס.

אלעע 1-טער מאי 18.

השבת אבדה.

איך האב פערלוירען א פראטעסטירטען וועקסעל אויף 100 זל. אויסשטעלער פירמע „בראניסלאוו" ארדרע קאכאנסקי, צאהלבאר דעם 31-טען מערץ 1928. דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען אפצוברענגען געגען בעלוינונג צו מ. ראדאמסקי, קאנסטאנטינער 43. דער פראטעסטירטער וועקסעל ווערט ערקלערט פאר אונגילטיג.

138

אנגעהויבן זיך די פויליש־ליטווישע אונטערהאנדלונגען.

אינטערוויו מיט'ן פארזיצער פון דער פוילישער דעלעגאציע האלובקא.

קאוונא, 8 (אטע). היינט פריה איז פארגעקומען די ערשטע געמיינזאמע זיצונג פון דער פוילישער און ליטווישער דעלעגאציע. די זיצונג האט געעפענט דער פארזיצער פון דער ליטווישער דעלעגאציע באלוטיס מיט א רעדע אויף ענגליש. נאכדעם האט דער וויצע-פארזיצער פון דער ליטווישער דעלעגאציע יאנינאס געהאלטען א רעדע אויף פראנצויזיש און ס'האט געענטפערט דער פארזיצער פון דער פוילישער דעלעגאציע האלובקא אויף רוסיש. נאך דער זיצונג האבען זיך אנגעהויבען די זיצונגען פון די קאמיסיעס. אין אווענט איז פארגעקומען די צווייטע זיצונג, אויף וועלכער ס'איז בעשלאסען געווארען, אז די זיצונגען פון דער קאנפערענץ וועלען פארקומען געהיימע און וועגען די ארבייטען וועלען פאר דער פרעסע ארויסגעגעבען ווערען קאמוניקאטען.

קאוונא, 9 (אט"ע). דער פארזיצער פון דער פוילישער דעלעגאציע האט איינגעארדענט אנ'אויפנאהמע פאר די ליטווישע און אויסלענדישע זשורנאליסטען. אין זיין געשפרעך האט האלובקא אנגעוויזען, אז פוילען ווייזט נישט ארויס קיין שום אגרעסיווע אדער פיינדליכע כוונות בנוגע ליטע און, אז איהר דראהט נישט קיין שום געפאהר נישט מצד דער פוילישער געזעלשאפט און נישט מצד דער פוילישער רעגירונג. ער בעדויערט, וואס עס העדשט אנ'אונצוטרוי ביי די ליטווינער בנוגע פוילען. די אלטע קאנפליקטען און קליינע סכסוכים דארפען נישט האבען קיין איינפלוס אויף די ארבייטען פון דער קאנפערענץ.

ווייטער האט האלובקא ערקלערט, אז צוליב דעם וואס פוילען איז פערבונדען מיט דער אייראפעאישער פאליטיק ליגט אין איהרע אינטערעסען, אז צווישען דייטשלאנד און רוסלאנד זאלען זיך געפינען א חוץ פוילען אויך אנדערע אונאפהענגיגע מלוכות און אין דעם פאלען צוזאמען די אונטערעסען פון פוילען מיט די אונטערעסען פון די באלטישע מלוכות און דע פאר איז פוילען אויך פאר דער אונאפהענגיגקייט פון ליטע.

ווייטער האט האלובקא ערקלערט, אז פוילען שטרעבט צו שאפען א פערבאנד פון די באלטישע מלוכות, כדי צו שיצען דעם שלום אויף מזרח-אייראפא. איבערגעהענדיג צו דער אקציע פון געג. זשעליגאווסקי האט האלובקא ערקלערט אז דאס איז געשעהען בעת'ן קריג.

דער ווילנער ענין דארף איצט אפגעשטעלט ווערען אן א זייט. א געוויסער אומצוטרוי האט געהערשט אין פוילען בנוגע ליטע, ווייל מ'האט גערעכענט, אז ליטע איז ענג פערבונדען מיט סאוויעט-רוסלאנד. דער פערדאכט האט זיך ארויסגעוויזען פאר נישט ריכטיג. דער דאזיגער אומשטאנד וועט שטארק מיטווירקען צו א פויליש-ליטווישער דערנעהנטערונג.

דעפ. מאלינאווסקי קלאגט אן פרוי בעלטשיקאווסקא פאר רכילות.

ווארשא, 9 (טעלעפאניש). אויף דער נעכטיגער זיצונג פון צענטראלען אויספיהרונגס-קאמיטעט פון פ.פ.ס. איז בעשלאסען געווארען אויפצופאדערן דעם דעפ. מאלינאווסקי, אז ער זאל געבען ערקלערונגען וועגען די בעשולדיגונגען, אז ער זאל האבען מיטגעארבייט אין דער דעפענסיווע.

היינט זאל מאלינאווסקי קומען קיין ווארשא. די רעדאקציע פון „ראבאטניק" האט דערהאלטען א בריף, אין וועלכען ער שטעלט פעסט, אז ער קלאגט די פרוי בעלטשיקאווסקא אן אין געריכט פאר רכילות. אין 1920 י. האט זיך צו איהם געווענדעט עטליכע מאל די פרוי בעלטשיקאווסקא, ווען ער האט אבער זיך דערוואוסט, אז זי ארבייט אין דעפענסיווע, האט ער מיט איהר איבערגעריסען יעדען קאנטאקט און זיך מעהר מיט איהר נישט געטראפען.

געשטארבען א נאהנטער מיטארבייטער פון ד"ר הערצל.

פראג, 9 (טעלעגראפיש דורך יט"א). דא איז פלוצלינג געשטארבען ד"ר זיגמונט ווערנער, איינער פון די נאהענטסטע מיטארבייטער פון ד"ר הערצל, און רעדאקטאר פון ציוניסטישען אפיציעלען ארגאן „די וועלט". ווערנער האט גענומען א טעטיגען אנטייל אין די ציוניסטישע קאנגרעסען אין דער צייט פון ד"ר הערצל. די לויה קומט פאר מארגען.

נייע געזעלשאפט אין אמעריקא צו שטיצען די יודישע קאלאניזאציע אין סאוויעט-רוסלאנד.

ניו-יארק, 9. (טעלעגראפיש דורך יט"א). ס'איז פארגעקומען די קאנסטיטואירונג פון א נייער קאלאניזאציע-געזעלשאפט, וועלכע האט פאר א ציל צו שטיצען די יודישע קאלאניזאציע אין סאוויעט-רוסלאנד. אלס עהרען-פארזיצענדע זענען אויסגעוויהלט געווארען יוליוס ראזענוואלד און פעליקס ווארבורג. די נייע געזעלשאפט וועט שטעהען אין קאנטאקט מיט דער „אגראדזשאינט" אין סאוויעט-רוסלאנד.

1,136,000 ארבייטסלאזע אין ענגלאנד.

לאנדאן, 9 (אטע). די צאהל ארבייטסלאזע אין ענגלאנד האט זיך די וואך פערקלענערט אויף 24 טויזענד און בעטרעפט איצט—1,136,000.

שרעקליכע קאטאסטראפע אין א קויהלען-גרוב.

באגאטא (ווענעציעלא) 9 (ספ. טעל.) אין ריא כוציא רעפארטאמענט קאלראס האט זיך איינגעשאטען די קויהלען־גרוב וואנרעקאבעזאס. ביז איצט זענען ארויסגעצויגען געווארען צעהן רערהרג'עטע בערג־ארבייטער און פיל שווער פערוואונדעטע. מ'רעכענט, אז אונטער די חורבות געפינען זיך נאך פיל דערהרג'עטע. א חוץ דעם זענען פיל גרובען־ארבייטער אפגעשניטען געווארען און ס'איז נישטא קיין האפנונג זיי צו ראטעווען.

ליטע זאל בעקומען א „קעניג"

לאנדאן, 9 (ספ. טעל.) פון קאוונא טיילט מען מיט, אז אין צוזאמענהאנג מיטן 10־יאהריגער פייערונג פון ליטעס ענטשטעהען אלס זעלבסטשטענדיגע מלוכה, וועלכע וועט געפייערט ווערען דעם 15־טע זה. ח. ווערט פארגעברייטעט אנ'איבערקעהרעניש. סמעטאנא זאל ערקלערט ווערען אלס פרעזידענט אויף זיין גאנץ לעבען און וועט אזוי ארום ווערען א „קעניג אהן א קרוין".

דער סיים זאל רעגראדירט ווערען ביז צו א בעראטענדער ארגאן ביי דער רעגירונג, וועלכע וועט בעקומען די ברייטסטע פאלמאכטען.

אויסטויש פון פאליטישע ארעסטירטע צווישען פוילען און ליטע.

ווילנא, 9 (טעלעפאניש) דורך דער פערמיטלונג פון רויטען־קרייץ ווערען געפיהרט אונטערהאנדלונגען צווישען פוילען און ליטע וועגען אנ'אויסטויש פון פאליטישע ארעסטירטע. פוילען זאל ארויסגעבען ליטע ביז 50 ארעסטירטע און זאל בעקומען אלס אויסטויש 32 פוילישע ארעסטירטע אין ליטע.

„אררט"
זאבאדניא 43.
ארטיסטישער רעווי און קאמער-טעאטער
אונטער דער לייטונג מ. בראדערזאן
היינט, דאנערשטאג – 1 פארשטעלונג: אנהויב 9.30 א זייגער, סוף 11.45 אוו.
שושנת יעקב
מארגן, פרייטאג – 1 פארשטעלונג: אנהויב 9.45 א זייגער, סוף 11.45 אוו.
שבת – 3 פארשטעלונגען: 4 נאכמ.
(פרייזען פון 75 גר. ביז 2.50 זל.)
8 און 10.15 אוועגר.
זונטאג – 2 פארשטעלונגען: אנהויב 8 און 10.15 אוועגד.
מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך, דאנערשטאג – צו 1 פארשטעלונג: אנהויב 9.30, סוף 11.40
הנחה-בילעטען זענען גילטיג מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך און דאנערשטאג.
די קאסע איז אפען טעגליך פון 6 אוו. שבת – פון 1.30 נאכמ.

יודיש טעאטער אין זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20
גאסטראלען פון דער בערידמטער סוברעטין פון אמעריקא בעטטי קעניג.
שבת, 3.30 נאכמ. צו בילינע פרייזען
די סיבירער חתונה
אפערעטע אין 3 אקטען מיט שעהנע געזאנגס-נומערן פון וו. כליונער. הויפט-ראלע: „וואלאדקע"–בעטטי קעניג.
שבת, ד. 12-טען, זונטאג ד. 13-טען, 9 אווענד
ענדליך! דער לאנג-ערווארטעטער שלאגער
פרעמיערע! צום 1. מאל אין לאדז! פרעמיערע!
מאלי-דאלי
אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון י. קאהן, מוזיק ארראנזשירט פון ל. זעלמאן.
די הויפט-ראלע: „מאלי"–בעטטי קעניג. רעזשיסירט פון וו. כליונער.
1. אקט: בעטי קעניג פון מאלי-דאלי ווערט יאקעל דעם רבינ'ס; 2. אקט: מאלי-דאלי האט חתונה מיט'ן בעל-הבית טאכטער; לעצטער אקט: מאלי-דאלי האט חתונה מיט איהר ריכטיגען געליבטען. קופלע „ווי האלט איך", געזונגען דורך בעטטי קעניג צוזאמען מיט'ן פובליקום. „מאלי-דאלי" געזונגען פון בעטטי קעניג מיט כאר. „איך וויל א מיידעלע, ווי מיין מאמעניו איז געווען", דועט „הערצעלעך צוויי".
מאנטאג, דעם 14-טען מאי, 9 אין אווענד צו בילינע פרייזען
דערבי גערייסן פריילין זיין
אין 3 אקטען מיט פראלאג מיט געזאנג און טענץ.
דינסטאג, דעם 15-טען, 9 אווענד—גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פון 1 ביז 1.50
„די סיבירער חתונה"
אפערעטע אין 3 אקטען מיט שעהנע געזאנגס-נומערן פון מ. כליגנער. הויפט-ראלע: „וואלאדקע"–בעטטי קעניג.
ס'נעהמען אנטייל פרויען: בעזמאן, זעווקינא, מאכבראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באלבירסקי, האמבורגער, מאכבראווסקי, נייהויז, פאליאנסקי, צווייליך. מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן. טענץ איינשטודירט פון טאנץ-מייסטער ב. לייבאוויטש. רעזשי: א. בעזמאן. ביהנע-לייטער: מאכבראווסקי. בילעטען אין פילהארמ.-קאסע.

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej) tel. 18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.
Od wtorku, dnia 8-go do poniedziałku, dnia 14-go maja 1928 r. wł.
Dla dorosłych:
Świat w płomieniach
Dla młodzieży:
„POD OSŁONĄ NOCĄ"
Dramat w 7-miu częściach z życia kowboyów.
Wpoczekalniach kina codz. do g.22 audycje radjofonicz.

ווער וויל אפגעבן
אפרייען פלאץ
אויף א הויף, עווענטועל פון א פארטער לאזען העבער בויען פאר א פאטאגראפישען אטעליער אין דער געגענד פון פאלודניאווע—זאוואדזקא ביז גלובנא און ווייטיגע גאסן. פאר גוטע בעדינגונגען, קען אפגעבען אפערטען אין אדמ. פון „נ. פ." אונטער "Foto"
מעקלערס זענען געוואונשען.

ווארנונג!
אזוי ווי עס האבען זיך בעוויזען אין שטאט פערשידענע נאכגעמאכטע פעלד-בעטען, מאך איך בעקאנט דאס ג' פובליקום, אז די עכט-פאטענטירטע בעטען עכט-פאטענטירטע
זענען פערזעהען נור מיט דער שוץ-מארקע
PALMA-PATENT
פאר וועלכע מיר זענען פעראנטווארטליך ביז 3 יאהר.
— צו בעקומען איז אלע געשעפטען. —
אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל
ניקעל-בעטען, אמעריקאנקעס,
ניקעל-קינדער-בעטען, קינדער-וועגעלעך,
טיש-בעטען, קינדער-בענקעלעך
מעטער-מאס, אויף רעדלעך.
מאטראצען געבעטע, שאטקאווע און קאנאדיסקע.
קאזעטקעס און טאפטשאנעס.
בעמ.: בעטלעך מיט ווענטלעך ווייס אדער ברוין 17 זל.. פאלאווע בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאנדלונג. פאבריקס-פרייזען. זעמטליכע רעפעראטורן.
לאדז, פאלנאצנא 24, טעל. 31-85.
הערט! רעטייל!

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
St. GELBERG
זאכאדניא 15, טעל. 08-31
היילט גאנץ פערנאכלעסיגטע צייהן- און מונד-קראנקה. צאהן-ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראהלונג, ספעציעלער לאבאראטאריום פון קינסטליכע צייהן. נעהמט אן פון 9–7 אווענד. צו בילינע פרייזען.

Dr. med. A. MAZUR
אויערן, נאז- און האלז-קראנקהייטען, שטימע- און שפראך-פעהלערן (שטאמלען א.ז.וו.)
האט זיך איבערצויגען פון נארוטאוויטש 44
אויף ווסכאדניא 65, טעל. 66-01
(איינגאנג אויך דורך פעטריקאווער 46).
נעהמט אן פון 11.30 ביז 12.30 און פון 3–5 נאכמ.

Dr. med.
E. Szereszewska
Cegielniana 66, tel. 65-45
קינדער-קראנקהייטען.
נעמט אן פון 8–9 פריה און פון 3–4 נאכמ. 888

לאָדז.
10 מאַי 1928

„נייער פאָלקסבלאַט“

לאָדז.
10 מאַי 1928

דער בירגער-קריג
וואָס בראָזט אויף אין רומעניען

סך הכל מיט עטליכע טעג צוריק האָט דער רומענישער אינערן־מיניסטער דוקא זיך אויסגעדריקט פאַר זשורנאַליסטען, אַז ווען ער לייענט אין דער אויסלענדישער פרעסע וועגען אונרוהען אין רומעניען, נעהמט איהם אַרום אַ געלעכטער, רומעניען, זאָגט דער מיניסטער איז דאָס רוהיגסטע און צום ווייניגסטען רעוואָלוציאָניזירטע לאַנד אין אייראָפּע.

בעת דער אינערן־מיניסטער האָט האַרציג געלאַכט, לייענענדיג די „פּאָסישע ציַיטונג“, האָבען זיך צעהנדליגער טויזענדער פּויערים גענומען אויפ'ן מאַרש־וועג פון אַלבאַ יוליאַ קיין בוקאַרעשט.

אין דער פאָרשטעלונג פון אַ רומענישען „וויכטיגען“ מיניסטער קאָן רומעניען באמת אויסזעהן ווי דאָס רוהיגסטע לאַנד אין דער וועלט. די ממשלה פון דער דינאַסטיע בראַטיאַנו האָט דאָס לאַנד פערוואַנדעלט אין אַ בית עולם, און אויף אַ בית עולם איז רוהיג און שטיל. דער פאַקט גופא, וואָס סטודענטען מאַכען זיך פון ציַיט צו ציַיט אַ קערמאַש און שפּאַלטען אַביסעל יודישע קעפּ, קאָן ריינען אַלס בעווייז פון דער רוהיגקייט אין לאַנד, ווייל אַ מלוכה, וואו ס'ווערען סעגליך סיסטעמאַטישע, אָפענע און נישט־בעשטראָפטע כוליגאַניש־בלוטיגע אָנפאַלען אויף פרידליכע אומשולדיגע בירגער, און דאָס לאַנד ווערט דערפון נישט אויפגעטרייסעלט און עס שטורמען נישט אויף קיין דראָהענדע פּראָטעסטען — אַזאַ לאַנד איז רוהיג און בערוהיגט.

רוהיג איז אויך געווען ביז איצט צווישען די רומענישע פּויערים. זיי האָט מען בעוויזען צו דערשטיקען און דערדריקען אַזוי, אַז זיי האָבען אויף לאַנג פערלוירען דאָס לשון. די בערוהיגונג האָט זיך אָנגעהויבען שוין פון לאַנג, נאָך אין די ציַיטען פון דער רוסישער רעוואָלוציע אין יאָהר 1905. דער רוסלענדישער אויפברויז האָט זיך געהאַט אַריבערגעטראָגען איבער די גרעניצען פון בעסאַראַביען און האָט אָנגעשטעקט די ערד און די מענשען פון דעם לאַנד, וואָס איז דער עיקר אַגראַריש און וואו עס הערשען ביז איצט נאָך פעאָדאַלע בעציהונגען. דעמאָלס האָט דער „גרויסער רומענער“ גענעראַל אַווערעסקו מיט אַנ'אייזערנער האַנד דערשטיקט די בעוועגונג, און טויזענדער רומענישע פּויערים האָבען בעצאָהלט מיט זייערע לעבענס פאַר'ן אויפשטאַנד נעגען די באַיאַרען, די פּריצים.

די זעלבע פעסטע האַנד איז אָנגעווענדט געוואָרען נעגען די פּויערים אויך ווייטער, און דאָס סיסטעם פון רעפּרעסיע, וואָס ווערגט דעם רומענישען בירגער בכלל, האָט זיך ספּעציעל געלאָזט פיהלען איבער דער פּויערים־בעפעלקערונג. דער פּויער איז אויסגעריסען געוואָרען, ער איז בעלעגט געוואָרען מיט שטייערען, וועלכע זענען איינגעמאָהנט געוואָרען מיט דער גרעסטער ריקזיכטסלאָזיגקייט, ער איז פעראָרימט געוואָרען, געבליבען ביי דעם איינציגען ברודיגען לאַנגען נאַציאָנאַלען העמד זיינעם, און יעדער פרוב פון פּראָטעסט איז פון איהם אַרויסגעשלאָגען געוואָרען נאָר אַזוי, ווי דאָס קאָן די אלאנזוענדע און אלמעכטיגע רומענישע סיגוראַנצע.

דאָס זעלבע סיסטעם האָט אויך דער רומענישער רעזשים אָנגעווענדט לגבי די פּויערים פון די עראָבערטע געביטען, פון בעסאַראַביען, בוקאָווינע און זיבענבירגען, און דאָ, נאָכמעהר ווי אין גרויס־רומעניען, האָט זיך אָנגעזאַמעלט אַ קוואַל פון האַס און צאָרן נעגען דער איצטיגער הערשאַפט פון לאַנד.

עס האָט געמוזט סוף כל סוף קומען די אָרגאַניזאַציע, וועלכע זאָל אַריינברענגען אין גערוויסע ראַהמען די אָנגעזאַמעלטע אונצופרידענהייט. דער איצטיגער מאַרש פון די פּויערים אויף בוקאַרעשט איז נישט דער ערשטער, אין דער לעצטער ציַיט האָבען מיר שוין עטליכע מאָל געהערט וועגען גרויסע פּויערים־דעמאָנסטראַציעס אויף די גאַסען פון בוקאַרעשט, וועגען מאַרשירען אויף דער הויפּט־שטאָט אונטער דער פיהרונג פון דער פּויערים־פּאַרטיי.

די פּויערים־בעוועגונג הויבט אָבער אָן אַרויסצוגעהן פון די ראַהמען, וועלכע די פיהרער שטעלען איהר, דער לעצטער מאַרש אויף בוקאַרעשט קומט פאָר נעגען דעם ווילען פון די פיהרער, אונטער'ן דרוק פון די טויזענדער צונויפגעזאַמעלטע פּויערים, די פאָדערונג איז דערווייל — עס זאָל בעזייטיגט ווערען די איצטיגע רעגירונג. נאַטירליך וועט זי געהן ווייטער און וועט זיין געווענדט נעגען גאַנצען רעזשים, וואָס האָט זיך דאָרט איינגעשטעלט.

די פּויערים־בעוועגונג וויל אויסנוצען דער אַבריקירטער פּרינץ קאַראָל, כדי ווידער צו בעקומען דעם טראָן, דאָס מאַכט אַ פערוויקלונג אין דער סאָציאַלער זייט פון די געשעהענישען, אַריינברענגענדיג דעם מאָמענט פון דינאַסטישען קאַמף. די געשעהענישען אין רומעניען האָבען אָבער אויך נאָך אַ ווייטערע בעדייטונג, זיי טראָגען אין זיך די מעגליכקייטען פון אינטערנאַציאָנאַלע קאָנפליקטען, ווייל אין רומעניען זענען פעראינטערעסירט דירעקט טעריטאָריעל רוסלאַנד און אונגאַרן. אַנ'עווענטועל אויפגעפּעטעטער בירגער־קריג אין רומעניען קאָן ברענגען צו אַ רייה זעהר ווייטגעהענדיגע אינטערנאַציאָנאַלע שטריטען פון נאָרנישט קיין ריפּלאָמאַטישען כאַראַקטער.

ל.

שלום אש'ס ליטעראַרישער אני-מאמין.
(לעקציע פונ'ם דיכטער אין ריגע).

פון ריגע שרייבט מען:

עס איז נישט געווען קיין געוועהנליכע לעקציע, וואָס דער יודישער עולם האָט אויסגעהערט פון שלום אש אין גרעסטען זאַל פון ריגע, אין געווערבע־פעראיין. אַ חשבון הנפש האָט געמאַכט שלום אַש, אַ טיפען גראָב געטון אין די קוואַלען פון זיין קינסטלערישען שאַפען און ענטפּלעקט זיי פאַר זיינע צוהערער.

געעפענט האָט זיך די פאָרלעזונג מיט אַ פּאָר ווערטער פון ה' לאַצקי־בערטאָלדי, וועלכער האָט האַרציג בעגריסט דעם חשוב'ן גאַסט, דעם גרויסען יודישען „שרייבער פון ביידע וועלטען“, פון דער אייראָפּעאישער און אַמעריקאַנער יודישער וועלט. אויב מענדעלע מוכר ספרים האָט געשאַפען פון גרויסער שפּעטישער שנאה, האָט שלום אַש געשעפּט זיין כח פון גרויס ליבשאַפט, און עס האָט זיך איהם דערינבער איינגעגעבען צו זעהען מעלות, שעהנקייט און מענשליכקייט דאָרטען, וואו אַנ'אַנדערער וואָלט געזעהען נאָר מיאוסקייטען און חסרונות.

און אַש'ס לעקציע איז טאַקע געווען אַ הלל פאַר'ן מענש און פאַר זיין גלויבען אין נצחון פון מענשליכקייט אויף דער וועלט.

אויף פיר יסודות דאַרף זיך בויען די יודישע ליטעראַטור: אויף ליבע, ביבלישער שעהנקייט, אויף אמת, אויף גלויבען. די ליבע האָט געשאַפען די יודישע ליטעראַטור, די ליבע צום פשוט'ן המון צו די אומגעלערנטע ווייבער, צו די עלענדע און פערגרעבטע ישובניקעס. די ליבע האָט אַרויסגערופען דאָס חסידות וואָס האָט דערקוויקט די הערצער פון דער מאַסע און האָט זיך אָנגענומען די קריוודע פונ'ם פאָלקס־מענש, פונ'ם „עם־הארץ“, וועמען עס האָט געדריקט די גאוה פון די גבירים תקיפים און למדנים. דער צווייטער יסוד איז אַ בעזונדער בעגריף פון שעהנקייט, וועלכען מיר געפינען אין אונזער חומש און וועלכער האָט בעגייסטערט, למשל, דעם גרויסען האָלענדישען קינסטלער רעמבראַנד. נישט די גלייכע גריכישע ליניע נישט די אידעאַליזאַציע פון דעם פאָרם־שיינקייט: אויך מיאוסע, אָפּגעריסענע, צעהויקערטע און צעביילטע מענשען קאָנען זיין דער ציל פון קונסט. עס דאַרף נאָר פון זיי לויכטען מיט דער שיינקייט פון מענשליכקייט. אויב דער איטאַליענער ראַפאַעל האָט געמאַכט פון זיין שעהנער געליבטער אַ מאַדאָנאַ אַ געטין, האָט רעמבראַנד געשעפּט זיין שיינהייטס־אידעאַל פון אַנ'אַנדער מקור, פון יודישען געטאָ און פון דער ביבעל.

און דאָ קומען מיר צום דריטען יסוד, צום אמת. נישט פערלייקענען די חסרונות! דער תנ"ך דערצעהלט אונז וועגען אַלע חסרונות פון זיינע העלדען, ער שאַנעוועט נישט דוד המלך און שלמה און אפילו משהן אַליין. דער קינסטלער טאָר נישט מורא האָבען פאַר'ן אמת פון זיינע געשטאַלטען און מיר אַלס קינסטלער זענען „מיין מאָטקע גנב“ און „יענקעל שאַפּשאָוויטש“ פונקט אַזוי ליב ווי די איידעלסטע פערסאָנאַזשען. און דער לעצטער, אָבער נישט דער גרינגסטער יסוד איז דער גלויבען אין נצחון פון מענשליכקייט אויף דער וועלט. אַט דער גלויבען גייט דורך ווי אַ רויטער פאָדים די גאַנצע יודישע געשיכטע. ער כאַראַקטעריזירט די גייסטיגע עשירות, וואָס דאָס יודישע פאָלק האָט געגעבען דער וועלט, און מיט דעם גלויבען, אַז סוף כל סוף וועט קומען דער נצחון פון מענשליכקייט, דאַרף אויך זיין אָנגעזאַפּט די יודישע ליטעראַטור.

נאָך אַ הפסקה האָט שלום אַש פאָרגעלייענט עטליכע דערציילונגען, וואָס זענען בפועל ממש געווען אַנ'אילוסטראַציע צו זיין ליטעראַרישען אני מאמין, עס האָט געשטראָמט פון זיי, ווי עס האָט בעמערקט ה' לאַצקי־בערטאָלדי אין זיין שלוס־וואָרט, מיט ליבע, שיינקייט, אמת און גלויבען אין דער מענשהייט.

נאָך דער פאָרלעזונג האָט אַ טייל פונ'ם עולם פערבראַכט מיט שלום אַש ביי אַ חברשן טיי און פריינטליכע שמועסען־אימפּראָוויזאַציעס איבער פערשידענע טעמעס פון אונזער געזעלשאַפטליכען לעבען.

שלום אַש פאָהרט פון ריגע קיין רוסלאַנד.

אויפ'ן אינזעל פון גייסטיג-קראַנקע.
א נאַכט מיט 400 יודישע משוגעים.

קאָרעספּאָנדענץ פון ניו-יאָרק צום „נייעם פאָלקסבלאַט“.

דאָס פאָהרען מיט אַ שיפעל פון ניו־יאָרק צו „וואָרד־איילאַנד“, צו דעם אינזעל, וואו עס געפינט זיך די הייל־אַנשטאַלט פאַר גייסטיג־קראַנקע און משוגעים, רויערט אינגאַנצען צעהן מינוט. און דאָך איז עס אַזאַ ווייטער מהלך... עס רויערט בלויז אייניגע מינוטען, צו קומען צו דער גרויסער שטאָט צום קליינעם אינזעל, אָבער דער וועג אויף צוריק — פון אאינזעל צו דער שטאָרט — איז אַ פיל ווייטערער.

עס רויערט אָפט מאָנאַטען, יאָהרען, און מאַנכע געפינען אינגאַנצען נישט מעהר דעם וועג אויף צוריק...

אויף דעם דאָזיגען אינזעל געפינען זיך איצט איבער צוויי טויזענד יודישע גייסטיג־קראַנקע, אָדער משוגעים, זיי געפינען זיך דאָרטען צוזאַמען מיט נאָך מעהרערע טויזענדער נישט־יודישע גייסטיג־קראַנקע, און איז נאָר אַ טייל פון די 7 טויזענד, וואָס געפינען זיך אין פערשידענע אַנשטאַלטען אַרום ניו־יאָרק.

האָט מע הייניגען פסח, ווי יעדען יאָהר, אַריינגעשיקט 400 פון זיי — די רוהיגע און נישט־געפעהרליכע — אוו זמען האָט געפּראַוועט מיט זיי די ערשטע סדר־נאַכט.

ווען דאָס שיפעל האָט מיך געפיהרט פון ניו־יאָרק צום אינזעל, וואו דער דאָזיגער סדר איז פאָרגעקומען, האָט מיך בעהערשט אַנ'אומרוהיג געפיהל, דער געדאַנק, אַז אָט, וועל איך זיך געפינען צוזאַמען מיט אַ גרויסער צאָהל נישט־נאָרמאַלע מענשען, האָט מי דאַביסעל אָפּגעשראָקען.

די דאָזיגע שרעק האָט זיך נאָך פערגרעסערט, ווען איך האָב זיך שוין געפונען אויף דער אינזעל און בין פערבייגעגאַנגען די קראַנקען־הייזער, וואו עס געפינען זיך די משוגעים.

פון ד פענסטער, וועלכע זענען פערמויערט מיט אייזערנע גראַטעס, זעהען זיך ווילדע פּנימער, מאַנכע פערהאַלטען זיך רוהיג, און שמייכלען צו די פערבייגעהער, און אַנדערע מאַכען ווילדע גרימאַסען. אַ מיטעל־יעהריגע פרוי מאַכט בעוועגונגען מיט די הענד, ווי וועלענדיג איינשלעפערן אַ קינד, און זינגט דערביי אַ וויג־ליד. ענדליך קום איך צו דעם הויז, וואו ס'ווערט אָפּגעהאַלטען דער סדר פאַר די יודישע גייסטיג־קראַנקע. ווען איך בין אַריין אין גרויסען זאַל, בין איך איבעראַשט געוואָרען. איך האָב מיר פאָרגעשטעלט אַ ווילדע, ליאַרעמדיגע מאַסע מענשען, און דאָ זיצען: ביי ווייס־געדעקטע טישען, איבער 400 נישט־נאָרמאַלע מענער און פרויען, אַזוי רוהיג און שטיל, אַז ווען אי דיואָלט נישט געוואוסט, אַז דאָס זענען גייסטיג־קראַנקע מענשען, וואָלט איך געמיינט, אַז דאָ קומט פאָר אַ גרויסער פאָלקס־באַנקעט.

איז אין זייט פון זאַל זיצען די מענער, און אין דער אַנדער זייט — די פרויען, לעבע זיי ביי יעדען טיש, זיצען די אויפזעהר. ביי די פרויען — ווייבליכע, און ביי די מענער — מענליכע אויפזעהר. אין אָט די אויפזעהר, וועלכע זענען אָנגעטון אין אוניפאָרמען גיבען אייך דעם ערשטען צייכען, אַז דאָ געפינען זיך נישט געזונטע נאָרמאַלע מענשען.

און ווירקליך, איהר דאַרפט בלויז צוגיין נעהנטער און זיך צוקוקען צו די פּנימער פון די מענשען, וועלכע זיצען אַרום די לאַנגע טישען, און איהר וועט פערשטעהן, אַז די אויפזעהערס אנוועזענקייט איז בערעכטיגט.

מאָרגע זענען די געזיכטס־אויסדרוקען פ'ן אָט די מענשען. און אין ערשטען אויגענבליק דאַכט זיך אייך, אַז אַלע האָבען זיי די זעלבע פּנימער. אַ מאַטע, געלע הויט־פאַרב; אויסגעלאָשענע, שטאַרע אויגען, און שיפע פאַלדען זעהט איהר אויף יעדען געזיכט. די האָר פון קאָפּ זענען ביי די מענער קורץ־געשניטען. און מערקווירדיג, כמעט ביי אַלעמען, זענען די האָר אַרויסגעפאַלען אוי ףרי זעלביגע טיילען פון קאָפּ.

אויך ביי די פרויען זענען די האָר איינגעאַרטיג. נאָך גאַנץ יונגע פרויען, מיט בלאָנדע אָדער ברונעטע האָר. מערקט מען אָבער ביי זיי איין פּאַס האָר אויפ'ן קאָפּ, אַ גראָהען, נאַטירליך איז דאָס ניט ביי אַלע אַזוי, אָבער ביי אַסך פון זיי, דערפאַר זענען די פּנימער כמעט ביי אַלעמען די זעלבע, מידע, פאַרבלאָזע און מאַטע.

די מענער מאַכען אַ שווערערען איינדרוק, ווי די פרויען. זייערע אוניפאָרמירטע שפּיטאָל־קליידער אין קורץ־געשניטענע האָר מאַכט פון זיי איין טונקעלע מאַסע, אָן פאַרב און אָן אויסדרוק.

אַנדערש איז אָבער ביי די פרויען. כאָטש די געזיכטער זענען ביי זיי אויך פערגעלט און פערצערט. זענען זיי אָבער אָנגעטון אין פערשידענע, בונטע קליידער. יאָ, מאַנכע פו זיי פודערען זיך אַפילו און בענוצען ליפּען־פּאָמאַדע.

אָט זיצט אַ מיידעל פון אַ יאָהר דרייסיג, אַ העלע קלייד, מיט לאַנגע אוירינגלעך, אַ שוואַרצען באַנר אויפ'ן האַלז און איהר פּריזור איז פערענדיקט מיט אַ שפּיץ. איהר זעהט, אַז דאָס געהערט נישט מעהר צו דער הייַנטיגער מאָדע. מיט אייניגע יאָהר צוריק איז דאָס יאָ געווען מאָדערן. עס ווייזט אויס, אַז דאָס מיידעל געפינט זיך שוין דאָ זייט יענער ציַיט, ווען דאָס איז נאָך געווען אין דער מאָדע... זיצענדיג ביים טיש נעהמט זי יעדע פּאָר מינוט אַרויס אַ שפּיגעלע, פערקעמט זיך די האָר און פודערט זיך דאָס געזיכט.

און זי איז נישט די איינציגע אַזאַ, צווישען די פרויען. איהר זעהט אַסך פון זיי, וואָס זענען שיין פערפוצט, זיצען רוהיג ביים טיש און מען וואָלט זיך גאָרנישט פאָרגעשטעלט, אַז זיי זענען נישט־נאָרמאַלע מענשען.

אָבער נישט בלויז דער אויסזעהן פון מאַנכע, וואָס זיצען דאָ, מאַכט אייך וואונדערען, פאַרוואָס די דאָזיגע מענשען געפינען זיך אייגענטליך אויף דעם אינזעל, הינטער אייזערנע גראַטעס, נאָך מעהר איבעראַשט איז מען, ווען מען רעדט מיט זיי. נאַטירלעך, ביי אַסך מערקט איהר גלייך, אין די ערשטע רייד, אַז זיי זענען נישט אינגאַנצען ביים זינען, אָבער עס זענען דאָ אַזעלכע, וואָס ענטפערען אייך אַזוי פערשטענדליך און לאָגיש, אַז מען וואונדערט זיך פשוט, פאַרוואָס זיי געפינען זיך דאָ.

אַרום אַ רונדען טיש זיצט אַ גרופּע מענער פון פערשידענעם עלטער און פערשידענעם אויסזעהן. איינער פון זיי, אַ מאַן פון אַ יאָהר פערציג. האַלט פערלייגט די הענד אויף דער ברוסט און קוקט רוהיג און אומבעוועגליך. ער טראָגט אַ פיינעם, טונקעל'ען אַנצוג, אַ ווייס געפרעסט העמד און אַ שוואַרצען שלייף. ווען נישט זיין אויסגעראַרט פּנים, וואָלט מען געקאָנט מיינען, אַז ער איז ערשט נעכטען דאָ אריינגעקומען.

אַלע אַרום דעם טיש רעדען און אונטערהאַלטען זיך, אָבער ער, דער עלעגאַנט־געקליידעטער מאַן, בעטייליגט זיך נישט אין געשפּרעך, און קוקט צום פענסטער, גראָד ווי ער וואָלט דאָ געווען אַליין.

ווער איז ער, וואָס האָט מיט איהם פּאַסירט? ער ענטפערט געלאַסען אויף אַלע פראַגען.

שוין דריי יאָהר, ווי ער איז דאָ, געווען פריהער אַ רייכער קליידער־פאַבריקאַנט. האָט פערלוירען געלד געהאַט געשעפטס־זאָרגען, איז קראַנק געוואָרען און דער רעזולטאַט איז, אַז ער געפינט זיך איצט דאָ... ער גלויבט, אַז לאַנג וועט ער אויף דעם אינזעל נישט מעהר בלייבען...

לעבען איהם זיצט אַ יוד פון אַ יאָהר פופציג. אין זיין קעשענע שטעקט אַ יודישע ציַיטונג. בעקלאָגט ער זיך, פאַרוואָס די יודישע רעדאַקציעס שיקען נישט אַריין צו זיי קיין ציַיטונגען.

— אָט איהר זעהט די ציַיטונג, — ווענדעט ער זיך צו מיר, — איך האָב זי שוין אייניגע מאָל דורכגעלייענט. — פאַרוואָס שיקט מען צו אונז נישט אַריין קיין ציַיטונגען? אפשר קענט איהר עפּעס טון דערצו? — בעט ער מיך.

דער יוד איז אַ שניידער, שוין אייניגע מאָל ווי ער קומט אַהער אויף דעם אינזעל. און ער ווערט נאָך אַ געוויסער ציַיט פון דאַנען אַרויסגעלאָזען.

— ווען איך בין געקומען קיין אַמעריקע, — דערצעהלט דער שניידער, — איז קיין יוניאָן נאָך נישט געווען און מען האָט געאַרבייט און געאַרבייט אָהן אַנ'אויפהער, זאָגען די דאָקטוירים, אַז איך האָב זיך איבערגעאַרבייט און האָב בעקומען אַ געהירען־צוזאַמענבראָך. אַז מיר ווערט בעסער, גיי איך ווידער אַהיים. אַז איך אַרבייט אַ קורצע ציַיט, ווער איך ווידער נערוועז, און זאיך מוז ווידער אַהער קומען.

ביי אַ צווייטען טיש זיצט אַ יונג. ווייבעל און זינגט פרעהליכע לידער, מייסטענס רושאַץ־לידער. דערצעהלט זי, וואָס פאַר אַנ'ערפאָלג זי האָט געהאַט ביי די מענער, ווי אייפערזיכטיג איינער איז געווען, ווען זי האָט געמאַכט אַ „ראַנדעוואו“ מיט

(ענדע — זעה 7־טע זייט)

לאדז 10 מאי 1928

דאס לאדזער לעבען

לאדז 10 מאי 1928

10
דאנערשטאג
כ
אייר תרפ"ח

מאי
זון-אויפגאנג 4.05
זון-אונטערגאנג 7.04

פאבאר פון יאהרגאנג 1907.

(מ) היינט דעם 9 מאי קומט פאר אין לאדז דער פאבאר פון די יונגעלייט, וועלכע זענען געבוירען אין יאהר 1907 און די יאהרגענג 1883 ביז 1904, וועלכע זענען נאך ביז איצט נישט געשטאנען פאר קיין פאבאר-קאמיסיע; די מיט „אדראטשעניעס" פון 1905 און 1906, ווי אויך די פרייוויליגע פון די יאהרגענג 1908, 1909 און 1910.

ס'דארפען זיך פאר דער קאמיסיע נומער 1 (פאמארסקא 18) שטעלען די יונגעלייט פון 1907, וועלכע וואוינען אין 3-טען קאמיסאריאט און וועמענס פאמיליען-נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות G פון Gaj.

מארגען, פרייטאג — H, Ch, I, J, K ביז Kap

אין דער פאבאר-קאמיסיע נומער 2, (אגראדאווא 34) דארף זיך היינט שטעלען די געבוירענע אין 1907, וועלכע וואוינען אין 4-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות: A, B, C, D ביז Don.

מארגען, פרייטאג 4-טער קאמיסאריאט — D פון Don, E, F, G ביז Gor.

צו דער פאבאר-קאמיסיע נומער 3 (זאקאנטנא 82) דארפען זיך היינט שטעלען דער יאהרגאנג 1906 מיט „אדראטשעניעס" לויט'ן ארטיקעל 35b, וועלכע וואוינען אין 5-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות H, Ch, I, J, K, L, Ł, M, N, O, P.

מארגען, פרייטאג 5-טער קאמיסאריאט — R, S, T, U, W, Z, Ż.

די אויבענדערמאהנטע דארפען זיך שטעלען פינקטליך 8 א זייגער מיט פערזענליכע דאקומענטען.

לאדזער קרייז.

(ב) פון לאדזער פאוויאט דארפען זיך מארגען שטעלען אויף פיעטריקאווער 187 די געבוירענע אין 1907 פון די גמינעס באביטשעוו און פוטשנעוו.

פערד-קאנטראלעס.

היינט, דאנערשטאג דעם 10 מאי 8 א זייגער אינדערפריה אויפ'ן פלאץ רוג נארוטאוויטש און טראמוואיאווא-גאס דארפען ברענגען צו פיהרען די פערד, די פערד-בעזיצער, וועלכע וואוינען אין פינפטען פאליציי-קאמיסאריאט און וואס זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן אויף די אותיות פון G, H, Ch, I, J, K, L, Ł.

מארגען, פרייטאג דעם 11-טען מאי פון 5-טען פאליציי-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף M, N, O, P, R.

פערגרעסערען די שטאדט.

(מ) אויף דער לעצטער זיצונג פון מאגיסטראט איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען פערגרעסערען די גרעניצען פון אונזער שטאדט, דורך צוקאפטירען שטחים פון די שכנישע גמינעס.

צו דעם צוועק איז געבילדעט געווארען א ספעציעלע קאמיסיע אין וועלכער עס זענען אריינגעגאנגען: פרעזידענט ראפאלסקי, לאווניק איזדעבסקי, לאווניק קוק, אויך אייניגע ראטגעבער פון מאגיסטראט. די קאמיסיע דארף אין משך פון 2 וואכען פארשטעלען וועגען דער פראגע א גענוי-אויסגעארבייטען מעמאריאל מיט די נויטיגע אויספיהרען און פארשלאגען.

פון מאגיסטראט.

אויף דער לעצטער זיצונג פון מאגיסטראט זענען בעשטימט געווארען נייע שטאטישע פארשטעהער אין די קאנצעסיאנירטע אונטערנעהמונגען: אלס פארשטעהער אין דער עלעקטראווניע זענען בעשטימט געווארען וויצע-פרעזידענט ראפאלסקי, לאווניק קוק, אלעקסאנדערער בירגערמייסטער אנדזשיאק און ראטמאן פאגאנאווסקי, אין רעווידיר-קאמיסיע: די ראטמענער הארטמאן און קעלער.

אין דער פערוואלטונג פון די טראמוואיען: וויצע-פרעזידענט ראפאלסקי, לאווניק איזדעבסקי און אינזש. לעבענהאפט. אין דער רעוויזיאנס-קאמיסיע: וויצע-פרעזעס קלים און ראטמ. גאלאנסקי.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען.

(מ) עפשטיין (פיעטריקאווער 225), מ. פארטאשעווסקי (פיעטריקאווער 95), מ. ראזענבלום (ציגעלנאם 12), גארפין (וסכאדניא 54), י. קאפראווסקי (גאווארטיעסקא 15).

די אנפאלען אויף יודען אין די שטאטישע פארקען וועלען אויפהערען

אינטערוועניץ פון ראטמאן האלענדערסקי ביים וויצע-פרעזידענט וויעלינסקי. — פעראָרדנונג פון שטעטישען סטאראסטע. — אויך די וואיעוואודזטווע האט זיך פעראינטערעסירט מיט דעם ענין.

זייט דער לעצטער צייט קומען פאר יערען טאג אנפאלען אויף יודישע יונגעלייט, וועלכע געהן ארוים אי זרי אווענר־שעה'ן אין די שטעטישע פארקען צו כאפען אביסעל פרישע לופט. מיר האבען וועגען דעם געשריבען און אויפמערקזאם געמאכט, אז פאר דער ארדענונג אין די שטעטישע פארקען איז קודם־כל פעראנטווארטליך דער לאדזער מאגיסטראט און ער מוז זארגען פאר דעם, אז די אנפאלען זאלען אויפהערען.

נעכטען האט ראטמאן האלענדערסקי בעזוכט דעם וויצע־פרעזידענט ר"ר וויעלונסקי און פעררופענדיג זיך אויף די פאלען, וועגען וועלכע ס'האט געשריבען דער „נייער פאלקסבלאט", פערלאנגט, אז דער מאגיסטראט זאל אננעהמען שריט, כדי צו זיכערען די ארדנונג אין די שטעטישע פארקען. וויצע־פרעזידענט וויעלינסקי האט זיך פעראינטערעסירט מיט'ן ענין. ער האט באלד ארויסגערופען דעם לייטער פון די שטעטישע פארקען ה' טעמפלע; און איהם פעראָרדענט אויסצופארשען דעם ענין מיט' וועכטער אין שטעטישען ערציהונגס־הויז, און פעסטשטעלען ווער איז געווען דער וועכטער־שלענער אין סטאשיץ־גארטען.

ווייטער האט זיך וויצע־פרעזידענט וויעלינסקי געווענדעט צום שטעטישען סטאראסטע און פערלאנגט פון איהם, אז אין די פארקען זאל אוועקגעשטעלט ווערען א פאליצייאישע וואך, וואס זאל אינטערוועניר'ן אין פאלען ווען ס'וועלען פארקומען אנפאלען אויף רוהיגע בעזוכער. וויצע־פרעזידענט וויעלינסקי האט אויך מיטגעטיילט דעם נומער פון פאליציאנט, וועלכער האט זיך אפגעזאגט צו אינטערוועניר'ן. דער שטאטס סטאראסטא האט ערקלערט, אז ער וועט ארויסגעבען א פעראָרדנונג, אז ביי די פארקען זאלען אוועקגעשטעלט ווערען א פאליציייאישע וואך, וועלכע זאל אין פאל פון כוליגאנישע אנפאלען ארעכמירען די שלעגער.

* * *

דער אלארם פון „נ. פאלקסבלאט" וועגען די כוליגאנישע אנפאלען אין די שטעטישע פארקען אויף יודישע יונגעלייט האט געהאט א פעולה. דער רעפערענט פון יודישע ענינים ביי דער וואיעוואודזטווע ה' שפער האט אין א ראפארט איבערגעגעבען די פאקטען, וואס דער „נ. פאלקסבלאט" האט נעבראכט. די וואיעוואודזטווע האט וועגען דעם באלד מיטגעטיילט אין דער שטעטישער סטאראסטווא און ס'איז ארויסגעגעבען געווארען א פעראָרדנונג, אז ביי די פארקען זאל אוועקגעשטעלט ווערען א פאליצייאישע וואך, און ס'זאל אפגעהיט ווערען די זיכערקייט פון די רוהיגע שפאצירענרע.

נישטא קיין קווארום אין דער קהלה.

נעכטיגע פערוואלטונגס-זיצונג נישט פארגעקומען. שטעטישע סטאראסטווע פאדערט צוזאמענצושטעלען דעם בודזשעט פאר 1928 י. — פארשלאג, אז צו די זיצונגען פון דער קהלה-פערוואלטונג זאל צוגעלאזט ווערען די פרעסע.

נעכטען האט געזאלט פארקומען א זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג. די זונטאגדיגע זיצונג איז נישט פערענדיגט געווארען און דער פארזיצער האט אהן א פערשטענדיגונג מיט די איבעריגע פראקציעס גערופען די זיצונג אויף נעכטען אוועגד.

צו דער זיצונג זענען געקומען אלע מיטגלידער, אבער באלד ביים אנהויב האט דאזאר רוס אבגעגעבען אנ'ערקלערונג, אז אזוי ווי די זונטאגדיגע זיצונג איז פון ביטאג אריבערגעטראגען אויף ביינאכט בלויז צוליב דעם פערלאנג פון דער אגודה-פראקציע און די היינטיגע זיצונג איז צוזאמענגערופען געווארען אהן א פערשטענדיגונג מיט די איבעריגע פראקציעס וועט זיך זיין פראקציע אלס פראטעסט אין דער זיצונג נישט בעטייליגען. דערויף האבען די אונפארטייאישע פערלאזט די זיצונג. זייער ביישפיל האבען נאכגעטון די ציוניסטען. דאזאר ציטרינאווסקי האט נישט געוואלט בלייבען אליין מיט דער „אגודה" און איז אויך ארויס פון זיצונגס-זאל.

דאן האט פרעזעס מינצבערג ערקלערט א פויזע אויף 10 מינוט. דערווייל איז אנגעקומען דאזאר זעלמאנאוויטש, אבער ער האט געשטעלט א בעדינג, אז ער וועט בלייבען אויף דער זיצונג, אויב אלס ערשטער פונקט פון טאג-ארדנונג וועט געשטעלט ווערען די פראגע וועגען א סובסידיע פאר'ן טעקסטיל-פעראיין אויף צו פיהרען די אקציע פון איבערפיהרען די האנד-וועבער אויף קראפט. פרעזעס מינצבערג האט דערצו נישט מסכים געווען און די זיצונג אין אויפגעריסען געווארען.

*

די שטעטישע סטאראסטווע האט צוגעשיקט דער קהלה פערוואלטונג א בריף, אין וועלכען ס'ווערט געפאדערט, אז די קהלה זאל אויסארבייטען די ליסטעס פון די עטאט-צאהלער און זאל אויסארבייטען דעם בודזשעט אויפ'ן 1928 י.

*

6 מיטגלידער פון דער קהלה-פערוואלטונג האבען אריינגעטראגען א שריפטליכען פארשלאג, אז צו די זיצונגען פון דער קהלה פערוואלטונג זאלען צוגעלאזען ווערען פארשטעהער פון דער פרעסע, כדי די בעריכטען זאלען זיין מעהר אביעקטיוו, ווי דאס זענען געווען די לעצטע אפיציעלע קאמוניקאטען פון דער פערוואלטונג.

פערהיטען פון אויטא-קאטאסטראפעס.

עס ווערען פערשטארקט די פאליציי-פאסטענס אויף די שאסען.

(א. ב.) די וואיעוואדען-קאמענדע האט בעשלאסען ארויסצושטעלען אויף די וועגען און שאסען, וואו עס פאהרען אדורך אויטאס און טאקסובוסען מיט פאסאזשירען, פאליציי-פאסטענס, וועלכע דארפען אפהיטען, אז עס זאלען אין די אויטאס נישט זיין מעהר פאסאזשירען וויפיל זיי קענען אריינצונעמען. דאס נישט אפהיטען די פארשריפטען מכוח די צאהל פאסאזשירען אין די אויטאס ברענגען אפט צו די אויטא-קאטאסטראפעס.

ביז איצט זענען אזעלכע פאליציי-פאסטענס שוין געשטאנען אויף זגערזשער שאסע נעבען יוליאנאוו, אויף פאביאניצער שאסע א. ד. גל. איצט ווערט די צאהל פון די פאליציי-פאסטענס אויף די שאסען בעדייטענד פערגרעסערט.

א שכור וויל שלאפען אין הויז,

שלאגט ער דעם פאליציאנט און דעם סטרוזש.

נעכטען ארום 11 א זייגער ביינאכט, ווען דער וועכטער פון הויז ליפאווע 43 האט געוואלט שליסען דעם טויער, האט ער בעמערקט א שכור'ן, וועלכער האט בשום-אופן נישט געוואלט פערלאזען זיין ארט אין טויער. דער וועכטער האט געפרובט ארויסצווארפען דעם שכור, יענער האט זיך אבער נישט געלאזט און עס האט אויסגעבראכען א געשלעג. מען האט ארויסגערופען פאליציי, אבער אויך פאר'ן פאליציאנט האט זיך דער שכור נישט דערשראקען און זיך געווארפען שלאגען אויף דעם פאליציאנט.

מיט גרויס מיה האט זיך איינגעגעבען דעם צווילדעוועטען שכור אפצופיהרען אין פאליציי-קאמיסאריאט און דארט איהם אויסלעגיטימירען. עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז דאס איז א געוויסער מיעטשיסלאוו ליבאן פון דארף קארטשמי אונטער פיעטרקאוו.

—:0:—

ברויט וועט ביליגער ווערען.

(מ) ווי מיר דערוויסען זיך האט דער פרעזידענט וושעמיענצקי, וועלכער וויילט איצט אין ווארשא, צווישען אנדערע בעריהרט אין אינערן-מיניסטעריום די פראגע וועגען ווייטער צושטעלען מעהל קיין לאדז, כדי צו געבען די מעגליכקייט צו בעקעפען דעם יקרות. דער פרעזידענט האט בעקומען א צוזאג, אז מען וועט אויך ווייטער צושטעלען פון די מלוכה'שע רעזערווען מעהל פאר לאדז.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט דער מאגיסטראט ברעה צוזאמענצורופען א זיצונג פון דער קאמיסיע, כדי פעסטצושטעלען נידריגערע פרייזן אויף געבעקס.

אפגעריסען זיך א ווינדע אין באלוטער שחט-הויז

1 ארבייטער שווער פערוואונדעט און 2 לייכט-פערוואונדעט.

מיטוואך נאכמיטאג בעת די ארבייטער: יוסעל האכמאן, יום ראזענבלום און משה האכמאן זענען געשטאנען ביי יידער ארבייט, האט זיך פלוצלינג אפגעריסען א ווינדע אויף וועלכע עס איז געהאנגען א בהמה. אראפפאלענדיג האט זי שווער פערוואונדעט אין קאפ דעם ארבייטער יוסעל האכמאן. די אנדערע צוויי ארבייטער זענען אוועקגעשטויסען געווארען און אפגעקומען מיט לייכטע וואונדען.

וועגען דער ארדנונג

ביי די עפענטליכע ארבייטען.

(ב) ווי בעקאנט האט דער מאגיסטראט פערעפענטליכט, אז ער האט בעמערקט, אז צווישען די ארבייטער און בעדינטע אויף די סעזאן ארבייטען זענען די ארבייטער פויל און פערנאכלעסיגען די ארבייט.

אין דער דערמאנטער פראגע האט א פארשטעהער פון די פוילישע פראפ. פעראייניגען (ג. פ. ר.) אינטערוועניערט אין מאגיסטראט און אנגעוויזען, אז דער ענין שטעלט זיך נישט אזוי שרעקליך פאר, ווי דאס טוט דער מאגיסטראט. די פעראיינס-פארשטעהער האבען ערקלערט, אז זיי זענען נישט מסכים מיט'ן דערווייטערען די וועכטער, ווען ס'זאל אפילו קומען צו א שטרייק.

א פאסט-אפטיילונג אויף באלוט

(א. ב.) ווי מיר דערוויסען זיך ווערט די טעג אויף דוואָרסקא גאס אין באלוט שוין געעפענט א פאסט-אפטיילונג.

היט אייערע קינדער!

א קינד אראפגעפאלען פון 3. שטאק.

(ב) פון א פענסטער פון 3-טען שטאק אויף זשגאווסקא 49 איז ארויסגעפאלען דער 4-יעהריגער באטראוויטש.

דער ארויסגערופענער דאקטאר פון פאגאטאוויע האט פעסטגעשטעלט צו דער גרויסער פרייד פון די עלטערן, אז דאס קינד איז אפגעקומען בלויז מיט לייכטע וואונדען.

שטאטישע ספארט-בעראטונגס-שטעל.

(ב) אין בודזשעט אויפ'ן היינטיגען יאהר האט דער מאגיסטראט אריינגעשטעלט א פאזיציע פון 3 טויזענד זלאטיס אויף שאפען א ספארט-בעראטונגס-שטעל, אין וועלכער די יוגענד זאל בעקומען בחינמ'דיגע עצות וועגען זייער געזונדצושטאנד פארדעם ווי זיי וועלען זיך אנהויבען בעשעפטיגען מיט ספארט.

דער מאגיסטראט האט בעשלאסען צו אגאזשירען א דאקטאר אויף 6 שעה וועכענטליך.

אין די געריכטען.

(א.ב.) דער פרעזעס פון קרייז-געריכט האט בעקומען פון יוסטיץ-מיניסטעריום א פעראָרדנונג צו געבען א שנעלערען גאנג די ציווילע און קרימינעלע פראצעסען, צוליב דעם וועט דער לאדזער קרייז-געריכט געוויס בעקומען נאך צוויי עטאט-ריכטער, ווייל ביז איצט זענען סיי די פרידענס-ריכטער, סיי די קרייז-ריכטער, איבערגעלאדען מיט ארבייט.

א שטרייק ביי די וויגאניע-לוין-וועבער

צוליב דעם, וואס די פאבריקאנטען פון וויגאניע-טיכער האבען אבגעווארפען די פאדערונג פון די לוין-וועבער, איז אויסגעבראכען א שטרייק.

היינט אין אווענט קומט פאר א פערזאמלונג פון די לוין-וועבער אויף זאכאדניע 66.

פון קאלאניאל-הענדלער-פערבאנד.

די ניי-געוועהלטע פערוואלטונג האט זיך קאנסטיטואירט אויף פאלגענדען אופן: פרעזעס — אליבאווער; וויצע-פרעזעסען: גאטליב, שווידער; עהרען-סעקרעטאר — פינקעלשטיין; קאסיר — ווילהעלם; עקאנאם — י. ראזענצווייג; קאנטראלער — בלאנק. פערוואלטונג: יאבלאנסקי, אלשטיין, קעניגסבערג, ניווינסקי און ראוויצקי.

בקשות וועגן „אָדראָטשעניעס" זענען בעפרייט פון סטעמפעל-אָפּצאָהל.

(א.ב.) ווי מיר רערוויסען זיך דאַרפען די מיליטער-פערפליכטעטע, וועלכע בעמיהען זיך צו בעקומען „אָדראָטשעניעס" אָנגעבען נעמוי די סיבה, צוליב וועלכע זיי בעטען די „אָדראָטשעניע", אָנרופען דעם פ.ק.או. צו וועלכען זיי געהערען און נעמוי די ראַטע און ראָס יאָהר פון געבוירען אויך ווי זיי זענען צוגעשריבען. אָהן די גענויע אינפאָר-מאַציעס קענען די בקשות וועגן „אָדראָטשעניעס" אַפילו נישט בעהאַנדעלט ווערען.

אַ חוץ דעם, קלעבען די פעראינטערעסירטע פערזאָנען אָן שטעמפעל-מאַרקעס אויף זייערע בקשות. עס ווערט דערמיט מיטגעטיילט, אַז קיין שטעמפעל-מאַרקעס אויף די אָדראָטשעניע-בקשות זענען נישט נויטיג.

אויפ'ן לאָדזער תבואה-מאַרק.

די גאַנצע וואָך איז

אויפ'ן תבואה-מאַרק.

פאַ־יבער אונטערן צייכען פון רעפרעסיע. דער אָנבאָט איז געווען זעהר אַ קליינער בפרט אויף קאָרן און ווייץ און ערשט סוף וואָך האָט מען פיסלעכווייז אָנגעהויבען צו שליסען טראַנזאַקציעס. צוליב'ן צופלוס פון אויסלענדישען ווייץ, האָבען נאָך בײַ אונז די פרייזען געהאַלטען שוואַך, אויף די אויסלענדישע בערזעס ראַגענען האָבען זיך די פרייזען סטאַבּיליזירט און צום סוף אַפילו עטוואָס געשטיגען, אויף

קאָרן.

איז געווען אַ נאָרמאַלע פאָדערונג. און די פרייזען האָבען זיך געהאַלטען פון 55 זל. ביז 53.50 פאַר 100 קילאָ לאָקאָ לאָדזשער סטאַציע. דער אָנבאָט אויף ווייץ בפרט היגען, איז געווען אַ בערייטענער. הגם די פראָדוצענטען האָבען זיך אָפּגעהאַלטען מיט פערקויפען. צוליב די נידריגע פרייזען, זענען ראָך געמאַכט געוואָרען טראַנזאַקציעס, קיין אויסלענדישע תבואה האָט מען די וואָך נישט געקויפט, מ'האָט אָפּגענומען די סחורה וואָס מ'האָט מיט אַ חודש צוריק, און נאָך פריהער, געקויפט אויף צו ליפערען אָנהויב מאַי. די פרייזען האָבען זיך געוואַקעלט צווישען 55 און 56 זל. פאַר 100 קילאָ לאָקאָ לאָדזשער-סטאַציע.

האָבער האָט מען די פאָריגע וואָך געקויפט ווייניג, די גרעסטע צאָל אָפּנעהמער האָט שוין זיך אָנגעגרייט מיט סחורה נאָך מיט 2 וואָכען צוריק. די פרייזען האָבען זיך געהאַקעלט פון 49 ביז 47 זל. פאַר 100 קילא לאָקא לאָדזשער-סטאַציע.

מיט גערשטען האָט מען קיין טראַנזאַקציעס כמעט נישט געמאַכט, אַ פאָדערונג איז געווען נישט קיין גרויסע, סחורה איז געווען גענוג.

פאָדערונג און אָנבאָט אויף מעהל זענען גע־ווען נאָרמאַלע. פאַר קאָרן-מעהל האָט מען גע־צאָהלט 78—79 זל. פאַר 100 קילאָ לאָקא לאָדז, ווייצען-מעהל. פון 80 ביז 83 זל. פאַר 100 קילאָ לאָקא לאָדז.

א באַהן-קאַטאַסטראָפע.

6 וואַגאָנען צוקלאַפּט.

(אב) נעכטען 8 אַ זייגער אינדערפריה איז אויף דער באַהן-ליניע צווישען לאָוויטש און ניע-באָראָוו אויפ'ן וועג לעבען סקערניעוויץ, פאָרגע־קומען אַ באַהן קאַטאַסטראָפע, וועלכע האָט שיער נישט געבראַכט קיין מענשליכע קרבנות.

פרטים וועגען דער געשעהעניש זענען פאָל־גענדע:

פון לאָוויטש קיין לאָדז איז געגאַנגען אַ משא-צוג. אונטער ניעבאָראָוו האָט דער מאַשיניסט פערגרעסערט די שנעלקייט פון צוג, און אין מאָ־מענט ווען דער צוג איז צוגעקומען צום וועקסעל לעבען סקערניעוויץ איז פלוצים דער לאָקאָמאָטיוו אַראָפּ פון די שינעס צוזאַמען מיט 6 וואַגאָנען. דער מאַשיניסט און דער הייצער האָבען בעוויזען אין דער לעצטער מינוט אַרויסצושפּרינגען פון די וואַגאָנעס און זענען אַזוי אַרום ניצל געוואָרען פונ'ם טויט.

אויפ'ן אָרט פון געשעהעניש איז באַלד אָנגעקומען די פאָליציי-מאַכט פון סקערניעוויץ.

די וואַרשעווער באַהן-דירעקציע, וועלכע איז באַלד כּודיע געוואָרען וועגען דעם פאָרפאַל האָט באַלד אַרויסגעשיקט אַ קאָמיסיע, אויסצופאָרשען די סיבּות פון דער קאַטאַסטראָפע.

די צוויי פּאַסאַזשיר-צוגען: דער קוריער נומער 401 און 411 זענען אַרויפגעלאָזען געוואָ־רען אויף דער ליניע לאָדז-קאַליסקאַ און זענען ביידע געקומען מ׳ט אַ פערשפּעטיגונג.

מען איז באַלד צוגעטרעטען אָפּצורייניגען די ליניע לאָדז-סקיערניעוויץ און אין די אָוונד-שעה'ן האָבען די צוגען שוין קורסירט נאָרמאַל.

ווי אַזוי אַ יונגערמאַן האָט אונטער־געוואָרפען אַ קינד.

(—) פאַר'ן טויער אויף קילינסקיעגאָ 4 איז נעכטען אינדערפריה געקומען אַ יונגערמאַן מיט אַ קליין מיידעלע ביי דער האַנד און אַ פּעקעל אונ־טער'ן אָרים. עטליכע מינוט איז ער געשטאַנען ביים טויער, שטאַרק געקוקט און נעהאַלזט דאָס קינד און עס געדריקט צו זיך. אין דעם מאָמענט איז פון הויף אַרויסגעגאַנגען אַ מיידעלע פון אַ יאָהר 10 פון אַ דאָרטיגען איינוואוינער, וועלכע איז געגאַנ־גען אין שול. דער יונגערמאַן איז צוגעגאַנגען צו דער שילערין און געבעטען צו האַלטען דאָס קינד עטליכע מינוט, ביז ער וועט צוריקקימען. דאָס פּע־קעל האָט ער אוועקגעלעגט נעבען דעם קינד. די שילערין איז אַזוי געשטאַנען מיט'ן קינד אַנ'ערך 2 שעה. ווען זי האָט געזעהען, אַז קיינער קומט נישט נאָכ'ן קינד, האָט זי אַליין אָנגעהויבען צו וויינען, עס זענען זיך צוזאַמענגעקומען די איינוואוינער און דעמאָלס האָט מען פערשטאַנען, אַז דאָס קינד איז אונטערגעוואָרפען געוואָרען.

דאָס קינד איז אַ מיידעלע אַנ'ערך 2 יאָהר אַלט, רעדט יודיש, ווייסט נישט ווי איהרע עלטע־רען הייסען און וואוינען. אין דעם פּעקעל האָט מען געפונען עטליכע שטיקלעך וועש פאַר דעם קינד. וועגען דעם פאָרפאַל האָט מען מיטגעטיילט דער פּאָליציי און דער יודישער קהלה. מיט דעם קינד בעשעפטיגען זיך דערווייל די יודישע שכנים פונ'ם הויז קילינסקי 4.

„טושינעק".

(ב) אויף דער צוהערנעכטיגער זיצונג פון דער פערוואַלטונג פון דער קראַנקען-קאַסע איז נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע בעשלאָסען געוואָרען צו עפע־נען דעם סעזאָן פאַר קראַנקע קינדער אין „טושי־נעק" שוין דעם 15. מאַי.

ס'איז אויך בעשלאָסען געוואָרען צו געבען די אָנגעשטעלטע אַנ'אויסערגעוועהנליכע הוספה אין דער הויך פון 15 פּראָצענט.

ס'איז אויך בעשלאָסען געוואָרען צו בעשטע־טיגען דעם אָפּמאַך מיט דער פירמע טילער אויף בויען אַ „לעטשניצע" אויף זשימנע גאַס.

א פאָלקס-מיטינג געווידמעט דער אַקציע פאַר'ן אַרבייטענדען א"י.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַקציע פאַר'ן אַר־בייטענדען ארץ ישראל, וואָס הויבט זיך אָן אין אונזער שטאָט, אָרדענט איין די ציוניסטישע אַר־בייטס-פּאַרטיי „התאחדות" שבת דעם 12 ד. ח. 8 אָוונד אין אייגענעם זאַל, אַ פאָלקס-מיטינג גע־ווידמעט דעם אַרבייטענדען ארץ-ישראל. ס'וועלען רעפערירען די ה"ה ד"ר א. סאַרטאַקאָווער, פרנס ש. ריגער און ד"ר עלענבערג.

פאַרפאַלען.

(א.ב.) [אונטער אייזען]. אין אייזען-געשעפט פון ה' גאָלדבלום (פּיעטריקאָווער 99) איז נעכטען פאָרגעקומען פאָלגענדער אומגליקספאַל: דער אַר־ביטער אַראָם ניצקעוויטש (וויסאָקאַ 17) איז בעת איבערטראָגען אייזערנע שינעס פלוצים פערשוואַכט געוואָרען און איז אומגעפאַלען, אָבער אַזוי אומ־גליקליך, אַז דאָס אייזען איז געפאַלען אויף איהם און איהם שווער פערוואונדעט. מען האָט באַלד אַרויסגערופען פאָגאָטאָוויע, וועלכע האָט איהם אָפּ־געפיהרט אין אַ שווערען צושטאַנד אין שפּיטאָל.

[זעלבסטמאָרד פון אַ יוריש-מיידעל]. נעכטען בייטאָג האָבען די דורכגעהער אין די יוליאַנאָווער־אַלעע אי: ראַדאָגאָשטש בעמערקט אַ פער'חלשט יונג־מיידעל. מען האָט אַרויסגערופען די פּאָגאָ־טאָוויע, וועלכע האָט פעסטגעשטעלט, אַז דאָס מע־דעל האָט זיך פער'סמט מיט עסיג-עסענץ.

מען האָט די רעספּעראַטקע אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל. עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דאָס איז די 18-יעהריגע אַרבייטסלאָזע דבורה רובין (מיצ־קעוויטש נאָס 11), דער געזונד-צושטאַנד פון דער זעלבסטמערדערין איז אַ האָפנונגסלאָזער. די סיבּה פונ'ם זעלבסטמאָרד — נויט.

Na jutro, mamusiu — proszę o budyń Oetkera.

Chłopak ma rację! Budyń Oetkera z sosem waniljowym lub sokiem malinowym jest odpowiednim deserem dla dorastaj. młodzieży. Budynie Oetkera działają na przyrost krwi i kości, są obfite w cenne sole odżywcze, a ponieważ przyrządza się je na mleku, są podwójnie pożywne. Z budyniami Oetkera w tych warunkach gospodarzy Pani b. oszczędnie. Doskonałe wskazówki do przyrządzania legumin i galaretek znaleźć można w nowej, barwnie ilustrowanej książeczce z przepis. Oetkera, wydanie F. Otrzymać ją można u kupca korzennego. O ile jest wyczerpaną, należy zwrócić się wprost, załączając 40 gr. w znacz. p. adr.:

Dr. A. Oetker, Oliwa.

היינט — טרויער-אַקאַדעמיע

צום אנדענקען פון ד"ר ל. פריבולסקי ז"ל.

היינט דאָנערשטאָג 9 אָוונד, אין טאָג פון די שלושים, אָרדענט איין דער „הזמיר" אין איי־גענעם לאָקאַל אַ טרויער אַקאַדעמיע צום אָנדענקען פון פערשטאָרבענעם אומפערגעסליכען פרעזעס ד"ר ל. פריבולסקי.

אין דער אַקאַדעמיע נעמען אנטייל דער „הזמיר"-כאָר אונטער דער לייטונג פון דיר. פייווישיס, דער „הזמיר"-קוואַרטעט אונטער דער לייטונג פון דיר. רידער. מיט טרויער-רעדעס וועלען אַרויסטרעטען די ה"ה: רעד. אוגער, ל. מ. מאָשקאָוויטש, ד"ר קרויש, דיכטער משה בראָדערזאָן און אינזש. גאָלדבערג פון ל. א. פ.

צו דער אַקאַדעמיע זענען איינגעלאַדען גע־וואָרען אַלע אינסטיטוציעס, אין וועלכע דער נפטר האָט מיטגעאַרבייט.

צוקערמאַנ'ס בילדער-אויסשטעלונג.

די ידיעה וועגען דער בילדער-אויסשטעלונג פון בן-ציון צוקערמאַן, וועלכע עפענט זיך אין לאָדז היינטיגען שבת, האָט אַרויסגערופען דעם געהעריגען אינטערעס ביי אַלע ליבהאָבער פון קינסט און מאָדערנער מאַלעריי. בעזונדערס אינ־טערעסירען זיך מיט דער דאָזיגער אויסשטעלונג די, וואָס קויפען און זאַמלען קונסט-בילדער. צו־קערמאַנ'ס 115 בילדער, וועלכע וועלען אויסגע־שטעלט ווערען אין דער שטאָטישער קונסט-גאַלע־ריע איז די רייכסטע בילדער-גאַלעריע, וועלכע מיר האָבען ווען עס איז געזעהען. אַ בעזונדערען קינסטלערישען און עסטעטישען ווערט בעקומען צוקערמאַנס בילדער, צוליב דעם, וואָס אין זיי ווערט אָפּגעשפּילט די פּרעכטיגע נאַטור פון ארץ-ישראל, וואו צוקערמאַן האָט געאַרבייט אין פער־לויף פון עטליכע יאָהר. צוליב דער דאָזיגער סיבה, האָט צוקערמאַנס בילדער-אויסשטעלונג גע־האַט דעם גרעסטען ערפאָלג אין די גרעסטע איי־ראָפּעאישע שטעדט און בעזונדערס אין וואַרשא, וואו צוקערמאַן האָט פערקויפט פיל פון זיינע בילדער. צו דער פייערליכער ערעפנונג פון דער אויסשטעלונג, וועלכע קומט פאַר שבת, 6 אין אָוונד אין דער שטאָטישער קונסט-גאַלעריע אין שענקעוויטש-פּאַרק, גרייט זיך די גאַנצע לאָדזער יודישע אינטעליגענץ.

10-יעהריגער יובילעאום

פון דער באָראָכאָוו-שול.

היי-יאָהר ווערט 10 יאָהר זינט ס'עקזיסטירט ביי אונז אין שטאָט די באָראָכאָוו-שול. סוף-שול־יאָהר ווערט צוגעגרייט אַ גראַנדיעזע פייערונג לכבוד דעם 10-יעהריגען יובילעאום פון דער שול.

חוץ די זעהר שעהנע נומערן פון געזאַנג, גימנאַסטיק און ריטמיק, ווערט אויך צוגעגרייט די בעקאַנטע קינדער-פּיעסע „בוים און דריידל" אין דער בעאַרבייטונג פון דיכטער מ. בראָדערזאָן, רעזשי — מ. פּאָלאָווער, מוזיק — ה. קאָן

דער דאָזיגער יום-טוב וועט זיכער אַרויסרו־פען דעם געהעריגען אינטערעס אין די קרייזען, וועלכע קלאַמערן זיך אַרום דער יודישער מאָדער־נער שול.

היינט—באָריס פעליציאַנט'ס-קאָנצערט.

היינט אין אָוונד שפּילט אין „פילהאַרמאָניע" דאָס יודישע וואונדער-קינדער פון סאָוויעט-רוס־לאַנד, דער אויסגעצייכנעטער פידלער באָריס פע־ליציאַנט. דער 12-יעהריגער מוזיקער האָט אַרויס־גערופען די אויפמערקזאַמקייט פון דער גאַנצער רוסישער קריטיק, ווי אויך לעצטענס פון די בע־דייטענדסטע רעצענזענטען אין דייטשלאַנד.

פעליציאַנט איז ביי אונז — נאָך דער מלחמה— דער ערשטער יודישער מוזיקער פון סאָוויעט-רוס־לאַנד, וואָס קומט גאַסטראָלירען. אין זיינע ווערק דערגרייכט ער צו אַזאַ הויכער מדרגה, וואָס שטעלט איהם אין דער ערשטער רייה פון די וואָלין-וויר־טואָזען.

פון יודישען טעאַטער.

„סיבירער חתונה" אָפּערעטע אין דריי אַקטען מיט בעטי קעניג אין דער טיטל-ראָלע.

פאַרוואָס עפּיס די „רומענישע חתונה" יאָ, און אַנדערע נישט?

פאַרוואָס נישט קיין פּוילישע חתונה, פּאַלעס־טינער חתונה, אַמעריקאַנער חתונה און קיין סיבי־רער חתונה? אַי, די „רומענישע חתונה" איז אַ גוטע אָפּערעטע מיט אָריגינעלע מוזיק, מיט גוטע איינפאַלען און די „סיבירער חתונה" האָט נישט די אַלע מעלות-דאָס שפּילט נישט קיין ראָל, אַבי אַ חתונה, און באָסטא (ווי פּייוועל קאַפּוסטא זאָגט.) מילא מוזען מיר זיך בעגנוגען לאָזען מיט דעם וואָס מ'דערלאַנגט אונז און קוקען. אונזער יודי־שער אַרטיסטען קאָלעקטיוו אין „פילהאַרמאָניע" איז זעהר אַנ'עקשנותדיגער ער דערהאַלט די פּלאַ־צובקאַ" פון אַ יודיש-טעאַטער אין לאָדז און מאַכט פּעט די טרופּע מיט גאַסטראָלערען. דאָסמאָל גאַסט־ראָלירען אין „פילהאַרמאָניע" דאָס לאָדזער קינד בעטי קעניג און כליוונער.

בעטי קעניג (וואָלאָדאַ) איז בלי ספק אַ זעהר בעגאַבטע, פעהיגע און גוטע אַרטיסטקע. זי האָט אַרטיסטישע רוטין, האַלטונג, טאַנצט אויך זעהר גוט און קאָן דעם יודישען טעאַטער-עולם, זי האָט אָבער איין גרויסען קאַרדינאַלען פעהלער— זי האָט אַ שוואַכע שטים און ביי די ראָלען, וואָס איהר קומט אויס צו שפּילען, איז עס אַ גרויסער חסרון. איהר דערמאָנטע מעלות, זענען אָבער מנצח און דער עולם נעמט בעטי קעניג זעהר גוט אויף. כליי־וונער אַליין פּרעטענדירט נישט צו זיין קיין סטאַר און ער איז עס טאַקע נישט, דאָס איז אַ דורכ־שניטליכער אַקטיאָר מיט פערשטענדניש,

וואָס שייך די איבעריגע אַנטיילנעהמער אין דער פּיעסע זענען דאָך דאָס אונזער אַלט-בעקאַנטע פּרויען: זעווקינאַ בעזמאַן פאָדערמאַן האַמבורגער אין דער ראָל פּייוועל קאַפּוסטא גאַנץ נישט-קשה. מאַ־כאַראָווסקי, גאָלדבערג און פּאָלאַנסקי בעמיהען זיי זיך צו געבען דאָס בעסטע וואָס זיי קענען ביי די אָרימע מעגליכקייטען אויף דער ביהנע אין „פּיל־האַרמאָניע".

די אייביגע פראַגע בלייבט ווידער אָפען. דער יודישער טעאַטער-עולם פאָדערט אַזוי ווייניג און וויל נישט וויסען פון קיין שענערעס, אַז דער יודישער אַרטיסט בלייבט שטעהן פאַר דעם רע־טעניש: צופּאַסען דעם עולם צו זיך, אָדער זיך צופּאַסען צום עולם. אָפּהענגיג פון דעם ווי די פראַגע איז געלעזען ווערט געשטעמפּעלט דער כאַ־ראַקטער און אויסזעהען פון טעאַטער.

י. דאַנקין.

פון קינא „אימפּעריאַל".

אין קינאָ „אימפּעריאַל" ווערט איצט דעמאָנ־סטרירט דער פּרעכטיגער פילם „די בעליבטסטע פרוי פון מאַהאַראַדזשי".

דער פילם האַלט די צושויער די גאַנצע צייט אין דער גרעסטער שפּאַנונג. סיי דער אינהאַלט, סיי די רעזשי און סיי דאָס שפּילען אין דעם דער־מאָנטען פילם, איז אַ ווערק, וועלכעס עס לוינט צו זעהען.

פון „גאַנג".

היינט די פּרעמיערע פון דעם לעצטען ווינ־טער-פּראָגראַם: „מיר טרעפען זיך איז גאָרטען" מיט'ן אָנטייל פונ'ם גאַנצען אַנסאַמבּל.

מעלדונג.

אַכטונג לוין-וועבער!

אַזוי ווי די פאַבּריקאַנטען האָבען נישט ער־פילט די פאָדערונג פון די וויגאָניע-טיכער, וואָס איז געווען בעשטימט ביז מיטוואָך צו געבען אַ געהעריגען ענטפער און דער ענטפער איז נישט געקומען. דעריבער איז היינט בעשלאָסען געוואָרען צו וואַרפען די אַרבייט דעריבער מוזען אַלע וויגאָ־ניע-וועבער וואַרפען די אַרבייט און קומען אין פּעראיין בזשעזשינער 7.

מיט אַכטונג

146 די פערוואַלטונג

אַז ס'איז פריהלינג...

(גאָרטען-בילדלעך).

אלה תולדות פריהלינג: — אַזויערנאָך ווערט געבוירען דער פריהלינג: די שנייען צו גהען, ריטשקעלעך וואַסער לויפען אין די געקאָלעכטע רינשטאָקלעך, גאָט ברוך הוא, לאָזט אַרויס די זון פון איהר פוטער-פוטעל, וואו זי איז געלעגען אַ גאַנצען ווינטער איינגעפּעקעלט אין וואַטע, כדי זי זאָל חס ושלום נישט פערפרוירען ווערען... אין די ערשטע פאָר טעג, אַרבייט זי בלויז שעה'ן שיינט צו ביסלעך אין, דער פריה, צו ביסלעך נאָכמיטאָג און געהט שלאָפען מיט די היהנער צו גלייך. נו, מ'קען דאָך נישט פערלאַנגען פון אַ יוגענדליכע זון, אַז זי זאָל אַרבייטען גאַנצע אַכט שעה!.. און וואָס ווייטער, קושפּיעט זי זיך, די זון, נעמט זיך אין די הענד און ווערט וואָסאַמאָל מעהר מעגש און קריכט שוין איבער די דעכער, קונדס'עוועט אַרום אין די בוידעם-שטיבלעך, טרייבט אַרויס די מרה-שחורה פון די הערצער, די מענשהייט קוועלט אויף, די בלוטען לויפען אין די גופים, די בלוטען דערהיצען זיך, די בלוטען צרייצען זיך—ס'איז פריהלינג אויף גאָט'ס וועלט!..

די שטאָטישע פאַרקען ווערען ברייט געעפענט כל דכפין ייתי, ווער ס'וויל כאַפּען אַ ביסעל לופט ווער ס'וויל כאַפּען אַ ביסעל קלעצפּ, זאָל אַריין קומען — ס'איז פריהלינג אויף דער וועלט...

אַלע בענק זענען בעזעצט. עלטערע פרויען מיט פרייכיגע גוידער'ס זיצען האַלב אויסגעלעגט און שמועסען צווישען זיך סטאַטעטשנע און לאַסקאַווע, ווי פעטלייביגע היהנער, וואָס דרעהען זיך אַרום אין קליינשטעטעלדיגע הייף און קלויבען בעלאַסען און בנעמות'דיג, עלטערע מאַנספערשוינען, אַפּגעהאָרעוועטע פון די יונגע יאָהרען, וועלכע האָבען שוין די קינדער אין נחת און אין פריידען אויסגעגעבען, זיצען און לעזען אַ בלאַט-צייטונג און אַמפּערן זיך, ווער ס'וועט שטאַרקער זיין: כינא צי יאַפּאַן... יונגוואַרג דרעהט זיך אין די אַלעען, מ'כאַפּט אַ פלירט, אַ בליק, אַ בלינצעל מיט אַן אייגעל און פאָרלעך שפּאַצירען אין די זייטיגע אַלעען און מ'קוועלט פון דעם פריהלינג.

און, אַז מ'ווערט מיד פון שפּאַצירען, לויפט מען צו שטורמעם און מען פערכאַפּט ערגיץ אַ באַנק, זיצט מען אויסגעזעצט אויף די בענק און מ'שרייבט אין זאַמד מיט די שטעקעלעך און מען פערטשעפּעט פערבייגעהענדיגע מיידלעך:

— פאַנע סאַלטשע, אפשר וועט איהר זיך צוזעצען?

— צאָ זאַ שמיאַלאָשטש!

— אפשר דאָך?

גאַלגאַן!

גאַלגאַן איז גאַלגאַן. זיצט מען ווייטער און מ'וואַרט ווייטער אויף אַ פערבלאָנקעטע פאַנע, פון וועלכער מ'וועט ווידער כאַפּען אַן אָפּשניט.

שילערס האָבען אויך זייער פריהלינג. אַ גאַנצען טאָג זיצט מען אין שול, מען ברעכט זיך די קעפּ איבער 4 מאָל 16, מ'כאַפּט „פאַלקעס" אויף וואָס די וועלט שטעהט, דער לעהרער זידעלט זיך מיט „כאַם" און מיט „אָשאָל", און בייז-בלוט שאַפט זיך אַזוי פיל, טאָ וואו לאָדענט מען דאָס אויס?

— איז דאָך פריהלינג, געהט מען אין פאַרק אריין

— אין אייגענעם פאַרק (שענקעוויטש, פאָניאַטאָווסקי, סטאַשיץ-פאָרט אייגענע מענשען...) און אַז מ'קומט אין פאַרק אַריין, ווערט דאָס בייזע בלוט נאָך בייזער:

— פשאַקרעוו, טילע זשידאָוו, אַלע בענק פערכאַפּט, אומעטום יודען, אַז דער גאַנצען פאַרק שמעקט מיט ציבעלעס...

רעדט מען, און תחילת, צווישען זיך, פאַמעליך און גראָד, ווי די זון—דער גאַנצער גורם צום פריהלינג, דער גאַנצער גורם פון די צרייצטע געבליטען, שטייגערט מען: די דבורים ווערען, וואָסאַמאָל העכער און וואָס מעהר עס העכערט זיך דאָס לשון, וואָס מעהר די הענט קענען נישט איינרוהען, וואָס מעהר זיי הייבען אָן צו סווענדזשען און עס ווילט זיך גערן מיט זיי עפּיס אויפטון... איז מען דאָך אָבער שילער'ס פון גימנאַזיעס און פאָר אַ מסירה'לע פאַרן לערער, וואָס קען צו מאַרגענס שטעלען צוויי „פאַלקעס", האָט מען אַ ביסעל מורא, שאַפט מען זיך איינעם אַן „אַנדרוס" פון די „אַנדרוסלען", וואָס דרעהען זיך אַרום מיט אויסגעשטיפּטע קניהען אין די הויזען, מיט אָפענע העלדזער, פון די „אַנדרוסען", וואָס גיבען אַ רעד און אַ שפּייעלע זייטווערטס נעמט מען אַזאַ „אַנדרוס" און מ'שיקט איהם אונטער:

— הוזשאַ נאַ זשידאָוו!

קומט „אַנדרוס" צו צו אַ באַנק בעזעצט מיט יודישליכע בחורימלעך, גיט „אַשפּאָק" פון הינטערן גרויסען דאַשעק, אַ שפּיי זייטווערטס און גיט אַ בעפעהל:

— באַלד זאָל ווערען די באַנק אָפּגעלעדיגט ווייל דאָ קומען אַהער ס'וואָיסקע כלאָפּצעס... און אַז די מינדליכע אינטערווענץ העלפט נישט און דאָס שפּייעלע אין זייער זייט אויך נישט, שאַרצט „אַנדרוס" אַרויף די אַרבעל, פערלעגט דאָס אַנדרוטנע פויסטעל אין אַ האַרץ אַריין און דער ווידערשפּעניגער פון בעפעהל פאַלט הינטער זיך און דערנאָך איז שוין די אַרבייט אַ לייכטערע, אַז ס'איז שוין אַ שטיקעל סומאַטאָכע, קען מען שוין הינטערוויילעכץ געבען אַ האַק מיט אַ שטעקען, אַ ריס אַראָפּ אַ פאָלע א.א.וו א.אַ.וו. — אַז ס'איז פריהלינג אויף דער וועלט און אַזוי פיל בייז בלוט!..

י. שרהל'עם

Dr. H. Wołkowyski

זאַכאַרניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19),

טעלעפאָן 37-70

ספּעציאַל אַרצט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקה., מענער-שוועכע, בעהאַנדעלט מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

עהמט אָן פון 1—2 און פון 4 8 אָווענד. פאַר פרויען פון 4—5 אין אַ ספּעציעלען וואַרטע-זאַל.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטפערן אויף יורידישע פראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

> **קופּאָן.**
>
> יורידישע אָפּטיילונג
>
> פון „נייעם פאָלקסבלאַט".
>
> נאָר רעגולירטע פראַגען פון אַבאָנענטען אויף יורידישע עצות, דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן פון דער לעצטער נומער, און די ענטפערס ווערען פערעפנטליכט. אויף פראַגען אָהן קופּאָן, וועט קען ענטפער נישט געגעבען ווערען.
>
> גילטיג דעם 10-טען מאַי 1928

7402. בצלאל קליין.

ס'איז אַ פראַגע וועגען וואָס פאַר אַ קאַטעגאָריע פאַטענט ס'האַנדעלט זיך.

4. קאַט. דאַרפט מען נישט רעגיסטרירען.

7403. אַ לעזער פון ראָקאָט. שאָסיי.

נישט יעדער אַקט אינטערציזיע מוז געמאָלדען ווערען אין האַנדעלס-געריכט.

בלויז די געשלאָסענע אַקט-אינטערציזיעס פון די פערזאָנען, וועלכע פיהרען אונטערנעהמונגען מוזען אַריינגעטראָגען ווערען אין האַנדעלס-רעגיסטער.

7404. K פון ציגעל ג. 26.

די פאַבאַר-קאָמיסיע האָט דאָס רעכט אַ פאַבאַראָווע אָפּצושיקען אין שפּיטאָל אויף קוראַציע, אויב די קראַנקהייט קאָן אויסגעהיילט ווערען אין משך פון 4 חדשים.

7405. הילל חיים.

אויב דורך אַ שפּיטאָל-אָבסערוואַציע וועט פעסטגעשטעלט ווערען, אַז די בלאָז איז ביי אייך אויף אַזוי ווייט שוואַך, אַז די אורין גייט אַליין אַלס איינס צו שטענדיג אָדער בלויז בייגאַכט בעקומט איהר קאַט. E.

דער דאָזיגער פאַל איז פאָרגעזעהען אין אַרטיקעל 58 פון די מיליט. סאַניט. פאָרשריפטען פון 5 פון יאָהר 1924.

7406. Sz. P.

אַ דענטיסטישער קאַבינעט פונקט ווי אַלע אַנדערע 1 שטיביגע אויפנאַהם און אַרבייטס-לאָקאַלען פון פרייע פראָפעסיאָנעלע פערזאָנען ווערען נישט טראַקטירט ווי האַנדעלס-אונטערנעהמונגען.

ממילא זענט איהר נישט מחויב צו צאָהלען דירה-געלד לויט'ן פראָצענט-פוס פאַר אַ האַנדעלס-לאָקאַל ד. ה. 100 פראָצ. פון גרונד-דירה-געלד, נאָר איהר דאַרפט צאָהלען דירה-געלד לויט אַ געוועהנליכע 1 צימערדיגע וואוינונג ד. ה. 43 פראָצ. פלוס 6 פראָצענט = 49 פראָצ. פון גרונד-דירה-געלד.

7407. ר. א. וואגראצקי.

אַ נאַדקאָנטיגענטאָווע קאָן מען אַזוי לאַנג אַריינציהען אין אַקטיווען דינסט כל זמן ר'איז נישט אַלט פולע 25 יאָהר.

שפּעטער מוז ער אומבעדינג איבערגעטראָגען ווערען אין רעזערוו. דער דאָזיגער פאָרשריפט ווערט אָנגעווענדט לגבי אַלע נאַדקאָנטיגענטאָווע יונגעלייט אַלס איינס צי זיי האָבען יאָ אָדער נישט געדינט און ווי לאַנג זיי האָבען געדינט.

7408. אַ מיטגליד פון קאָלאָניאַל-הענדלער-פערבאַנד.

אויב דאָס גרונד-דירה-געלד פאַר דער וואוינונג און געוועלב איז נישט בעזונדער פעסטגעשטעלט, דאַרפט איהר זיך ווענדען אין פרידענסגעריכט אָדער אין אורזש. ראַזיעמטשי מיט אַ מאָטיווירטער בקשה, אַז מ'זאָל עס בעזונדער פעסטשטעלען.

דערווייל מוזט איהר צאָהלען דירה-געלד לויט'ן אַלגעמ. פראָצענט פוס.

איז דאָס גרונד-דירה-געלד פאַר דער וואוינונג יאָ בעזונדער פעסטגעשטעלט, דאַרפט איהר זיך נישט ווענדען אין קיין שום געריכט, נאָר צו-שיקען דירה-געלד לויט בעזונדערע פראָצענט-פוסען.

7409. האָניגספעלד פון וויען.

אַזוי ווי איהר האָט זיך, אָנקומענדיג נאָך וויען, תיכף געמאָלדען אין קאָנסולאַט, דראָהט אייך נישט קיין שטראָף פאַר וועלען אויסמיידען מיליטער-דינסט, קוים וועט איהר צוריק-קומען צום בעשטימטען טערמין קיין פוילען.

אין ערגסטען פאַל קאָן מען אייך בלויז בעשטראָפען פאַר איבערגעהן אומלעגאַל די גרעניץ, און מאָהנען ביי אייך פאַר אַן אויסלענדישען פאַס. וואָס שייך דער דינסט צייט, ווערט אין אַזעלכע פאַלען נישט געמאַכט קיין אויסנאַהם.

7410. C. L.

מ'קאָן לייגען אַן אַרעסט אויף אייער גאַזשע. אויפ'ן חשבון פון חוב ווערט וועכענטליך אַראָפּגערעכענט אַ בעשטימטע סומע, אָפּהענגיג פון דער הויך פון אייער אַרבייטסלוין און פון אייערע פאַמיליען-אומשטענדען.

Dr. ROŻANER

ספּעציאַליסט פאַר הויט-, וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע.

היילונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען און דיאַטערמיע

Dziełna 9 (Narutowicza), tel. 28-98.

נעמט-אָן פון 8—10 און 5—8, פרויען פון 3 - 4

וואַרטע-זאַל פאַר פרויען

טויבליכע.

איך העלף אפילו אין שווערע פאַלען מיט אַ פּונקטע, געמאַכט פון נאַלד לויט ניפּס-אָפּגיניגונגען, וואָס מען קען טראָגען בעקוועם אין אויער, הערענדיג אויסגעצייכנט. רעקאָמענדירט דורך דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען, ווען אפילו אַנ'ערצטליכע היילונג העלפט נישט.

אומזיסטע אינפאָרמאַציעס פון 9—19 ביי **סטיאַניסלאַוו**, גראַנד-האָטעל פון 14. ביז'ן 15. מאַי איינשליסליך.

ראַדאָם, האָטעל אייראָפּאַ פון 19—20 מאַי איינשל.

לובלין, האָטעל „וויקטאָריאַ" פון 21 ביז'ן 22. מאַי

וואַרשאַ, האָטעל „איראָפּעיסקי" פונ'ם 24. ביז'ן 26-טען מאַי ד. י.

פלאָצק, האָטעל „וואַרשאַווסקי" פונ'ם 28. ביז'ן 29-טען מאַי איינשליסליך.

104

Hörkapsel G. m. b. H. Breslau.

אַ מוסטער פון ברוטאַלען רעאַליזם

געוועזענער תליון שפּילט זיין ראָלע אַלס אַקטיאָר אויף דער ענגלישער ביהנע.

אַ מוסטער פון דעם ברוטאַלסטען רעאַליזם אויף דער ביהנע ווערט איצט געוויזען אין ענגלאַנד. אַ וואַגדערענדער אַקטיאָרען-טרופּע פאָהרט אַרום איבער דער ענגלישער פּראָווינץ מיט אַ פּיעסע, וואו עס קומט פאָר אַ הינריכטונג מיט אַלע קלייניגקייטען, נישט בלויז מיט אַ געמאַכטער תלית און מיט אַן-אַקטיאָרסקען הענקער, נאָר מיט אַן-אמת'ן, פּראָפעסיאָנעלען תליון. אַ געוועסער ראָשאַהן עליס, וועלכער איז יאָהרען לאַנג געוועזען דער אָפיציעלער הענקער פון ענגלאַנד און וועלכער האָט זיך אין 1924 צוריקגעצויגען פון דער ראָווינער פּראָפעסיע, האָט אָנגענומען אַן-אַנגאַזש פון דער פּראָווינציעלער טעאַטער-קאָמפּאַניע צו געהן אויף דער ביהנע און רעמאָנסטרירען זיינע געוועזענע פּראָפעסיאָנעלע שטיק, שפּילען דעם תליון אין אַ פּיעסע, וואָס רופט זיך „די פערברעכערישע קאַריערע פון טשאַרלס פּיעס".

טשאַרלס פּיעס איז געווען איינער פון די בעריהמטעסטע פערברעכער פון מאָדערנעם ענגלאַנד. ער איז בעגאַנגען די געוואַגטעסטע רויבערייען און האָט געהאַט אויף זיין געוויסען היבשע עטליכע מאָרדען. יאָהרען לאַנג איז ער געווען דער שרעק פון גאַנצען לאַנד, אָבער מען האָט נישט געקענט לעגען די האַנד אויף איהם. ענדליך איז ער געוואָרען נאַכלעסיג, האָט זיך אויפגעהערט צו פיל היטען מען האָט איהם געכאַפּט, פערמשפט און אויפגעהאָנגען.

איצט איז אָט דער בעריהמטער פערברעכער די צענטראַל-פיגור פון דער פּיעסע, וואָס ווערט געשפּילט אין פערשידענע ענגלישע שטעט, און ראָשאַהן עליס, דער געוועזענער תליון, האָט אַ געלעגענהייט אָפּצופרישען זיינע אַמאָליגע פּראָפעסיאָנעלע עמאָציעס. נאַכט פאַר נאַכט, שרייבט אַ קאָרעספּאָנדענט פון דער „ניויאָרק וואָרלד", דעמאָנסטרירט ער די קונסט פונ'ם הענקער אויף דער ביהנע צו דער פרייד פון זיין פּובליקום. הונדערטער, אויב נישט טויזענדער פון רויטבלוטיגע ענגלישע מענער און פרויען, וועלכע וואָלטען, ווייזט אויס, געגעבען מי יודע וויפיל צו קענען בייוואוינען אַן-אמת'ע, אַ ווירקליכע הינריכטונג, קענען איצט זעהן די „בעסטע זאַך." זיי זענען בעגייסטערט, זיי זענען ענטציקט פון דעם תליון'ס אַרבייט. וואָרים אָט דער ראָשאַהן עליס איז אפילו אין זיין קאַטאָוועס, אין זיין שפּיל, ווערט געוועהן צו ווערען פון רי, וועלכע ווענען פערר אינטערעסירט אין אַ הינריכטונג. אַזאַ בריה, אַזאַ מייסטער-הענקער איז ער.

אָבער מערקווירדיג, אין דער ערשטער נאַכט, ווען עס איז איהם אויסגעקומען צו דעמאָנסטרירען די תליון'ישע קונסט צום ערשטען מאָל אויף דער ביהנע אין דעם קליינעם שטעטעל גרייוועזענד, ביי דער טעמזע, איז ער געווען אַביסעל נערוועז.

„איך פיהל זיך איצט נערוועזער ווי ביי וועלכער ס'איז ווירקליכער הינריכטונג", האָט ער ערקלערט דעם קאָרעספּאָנדענט אַ פּאָר מינוט איידער ער האָט געמאַכט זיין טעאַטראַלישען „רעדביוט", „אָבער איך האָף, אַז עס וועט זיין אָלרייט". דאַן האָט ער זיך געגומען ווייצלען, וואָרים אפילו תליונים האָבען זיך זייערע פּראָפעסיאָנעלע שפּאַסען. „אויב מר. מאָרים (דער אַקטיאָר, וואָס שפּילט די ראָלע פונ'ם פערברעכער פּיעס) וועט דערנאָך האָבען טענות צו מיר", האָט עליס געזאָגט, „וועט ער זיין דער איינציגער פון מיינע געהאָנגענע, וואָס האָט זיך ווען עס איז בעקלאָגט"...

אין פערלויף פון זיין דינסט אַלס תליון האָט עליס דורכגעפיהרט 203 הינריכטונגען, קריי נעגרי. 10 פונט פאַר יעדען מענשען, וואָס ער האָט געהאָנגען, אַ חוץ רייזע-קאָסטען און אַנדערע הוצאות. ער רעכנט, אַז מ'האָט איהם געקריוודעט, מען האָט איהם געצאָהלט נישט גענוג. און אַלצדינג, זאָגט ער, איז די שכירות געשטיגען, נאָר נישט פאַר הינריכטונגען. קיין פענסיע פון דער רעגירונג האָט ער אויך נישט געקריגען, ווען ער האָט זיך צוריקגעצויגען. און אַ לעבען דאַרף מען דאָך מאַכען. נו, איז ער אויף דער עלטער געוואָרען אַן-אַקטיאָר...

עליס האָט זיך צוריקגעצויגען אַ קורצע צייט נאָך דער הינריכטונג פון מרס. איריטה טהאָמפּסאָן, וועלכע איז פער'משפט געוואָרען צום טויט ס'האָט געהייסען, אַז ער האָט זיך טאַקע צוליב דעם צוריקגעצויגען, ווייל ער האָט געפיהלט אַן-עקעל און אַ שרעק וואָס עס איז איהם אויסגעקומען צו הענגען אַ פרוי. אָבער דער געוועזענער תליון ערקלערט, אַז דאָס איז נישט ריכטיג, אַז די הינריכטונג פון פרוי טהאָמפּסאָן האָט גאָרנישט געהאַט צו טאָן דערמיט, וואָס ער האָט אויפגעגעבען די הענקערשאַפט, הגם ער גיט צו, אַז די הינריכטונג פון דער פרוי איז געווען אַ שרעקליכע זאַך, די שרעקליכסטע אין זיין קאַריערע.

זיין ראָלע אויף דער ביהנע געדויערט אומגעפעהר אַ מינוט. דאָס איז לענגער ווי עס פלעגט נעהמען ביי איהם ווירקליכע הינריכטונג. אָבער ער מאַכט עס פונקט ווי אַמאָל, מיט אַלע קלייניגקייטען. ער טראָגט ריזעלבע סאָרט קליידער ווי ער פלעגט טראָגען, בעת ער פלעגט הענגען מענשען אויף אַן-אמת: אַ שוואַרצען אַנצוג מיט אַ ווייסען קאָלנער און אַ ווייסען טיכעל, אַרויסגעשטעקט פון זיין ברוסט-קעשענע. ער פערשנורעוועט דעם אַקטיאָר מיט דעמזעלבען סאָרט פאַס, וואָס ער פלעגט בענוצען אין דער ווירקליכקייט, בינדט אַרום אַ שטריק אַרום זיין האַלז, דאַן טרעט ער אָפּ צוריק און פערציהט די פעטליע...

יעדעס מאָל, וואָס עליס קומט אַרויס אויף דער ביהנע צו פערשנורעווען דעם „מערדער" און איהם אָנטון די פעטליע אויפ'ן האַלז, הילכט דאָס טעאַטער פון רוגערענדע אַפּלאָדיסמענטען. דער עולם ווערט ווילד, מען הויבט זיך פון די פלעצער און מען פאָלגט נאָך מיט נייגעריגע אויגען יעדע בעוועגונג, יעדען ריהר, ביז דער „געהאָנגענער" פערשווינדעט ערגעץ דורך אַ בלינדער טיר אויף דער ביהנע...

ס'איז דורכגעגאַנגען פיין", האָט דער געוועזענער תליון געזאָגט מיט צופרידענקייט די ערשטע נאַכט.

„יאָ, זעהר פיין", האָט זיך אָפּגערופען טאָם מאָרים, דער אַקטיאָר וואָס שפּילט די ראָלע פון דעם פערוואָרטיילטען, „אָבער איך מוז אייך זאָגען, אַז עס איז געווען אַביסעל אונהיימליך צו פיהלען דעם שטריק אַרום האַלז, אַרויפגעלייגט און פערצויגען פון אַ מאַן, וואָס האָט געהאָנגען אַזוי פיל מענשען".

די מעלאָדראַמע גופא בעשטעהט פון אַ רייה עפּיזאָדען פונ'ם לעבען פון טשאַרלס פּיעס. אָבער די גאַנצע האַנדלונג שפּילט אַ קנאַפּע ראָלע, ס'איז קענטיג, זאָגט דער „וואָרלד" קאָרעספּאָנדענט, אַז די הויפּט „אַטראַקציע" פונ'ם שטיק איז די הענג-סצענע, די ראָלע פונ'ם געוועזענעם תליון ראָשאַהן עליס. אַמאָל פלעגט מען לויפען און זיך שפּאַרען צו זעהן אַן אמת'ע הינריכטונג, ווען הינריכטונגען זענען אין ענגלאַנד געווען עפענטליכע שפּעקטאַקלען. איצט לויפען זיי אין טעאַטער צו בעפרידיגען אָט דעם נידעריגען וואונש, און אויב עס איז נישט אין גאַנצען קיין ווירקליכקייט, קיין אמת'ע הינריכטונג, איז אָבער דער תליון אַן-אמת'ער. וואָס קען נאָך זיין רעאַליסטישער.

א. פ.

די אַרעסטען פון רוסישע מאָנאַרכיסטען אין וואַרשאַ.

פון וואַרשאַ איז מען מודיע:

ווי בעוואוסט האָט מען איבערגעפיהרט אין „פּאַוויאַק" אויסער דעם אַטענטאַטאָר יורי וואָיציעכאָווסקי, נאָך 13 אַנדערע אַרעסטירטע מיט'ן ברודער פון אַטענטאַטאָר דעם מיטרעדאַקטאָר פון „רוספרעס" און דעם פּרעזעס פון רוסישען עמיגראַציע־קאָמיטעט וויקטאָר סעמיאָנאָוו.

דער ראָזיגער בעשלוס פון דער געריכטליכער מאַכט האָט אין די קרייזען פון דער רוסישער עמיגראַציע אָנגעמאַכט אַ רושם.

ווי מען גיט איבער ווערען אַרום דעם אַטענטאַט פערפיהרט 2 פּראָצעסען. איינער געגען דעם דירעקטען אַטענטאַטאָר וואָיציעכאָווסקי פאַר אויספיהרען דעם אָנפאַל און דער 2־טער — געגען די 13 איינגעזעצטע, אַלס בעשולדיגטע אין אָרגאַניזירען אַ טעראָריסטישען פערבאַנד מיט'ן צוועק צו ערמאָרדען אַ פאָרשטעהער פון אַ פרעמדער מלוכה. די ראָזיגע בעשולדיגונג ווערט פאָראויסגעזעהען אין פּאַראַגראַף 457 פון שטראָף־קאָדעקס און די אָנגעקלאָגטע דראָהט אַ שטראָף לויט'ן 1־טען פּונקט ביז אַ יאָהר תפיסה און לויט'ן 2־טען פּונקט פון'ם פּאַראַגראַף — פון 3 ביז 6 יאָהר אויסבעסערונגס־הויז.

איינגעזעצט זענען געוואָרען פאָלגענדע פּערזאָנען: וואַלעריאַן מאַקשעיעוו (פּאַרוואַל 17) מיכאַיל סענגאַלעוויטש, 22 י. אַ. (אָקולניק 11אַ) יאַן ריזשעוו, 18 יאָהר אַלט (שוויענטאָקשיסקאַ 13), ניקאָלאַי ריזשעוו 21 יאָהר אַלט (שוויענטאָקשיסקאַ 13), סערגיי וואָיציעכאָווסקי (דער ברודער פון אַטענטאַטאָר) ניקאָלאַי איליטשאָוו 27 יאָהר אַלט (קאָשיקאָווא 31), ניקאָלאַי רודלעווסקי, 23 יאָהר אַלט (פּאַרוואַל 5), ניקאָלאַי טשירקאָ, 23 יאָהר אַלט (בעלמסקאַ 265), דימיטרי מיעלניקאָוו 24 יאָהר אַלט (ביעלאַנסקאַ 9), וויקטאָר סמירנאָוו (האָטעל „פּאָלאָניאַ"), באָריס יעגאָראָוו 19 יאָהר אַלט (נאַלעווקי 2אַ), נאַטאַליאַ גאָלאָוואַטשעווסקאַיאַ 22 יאָהר אַלט (זשאָליבאָזש) און ניקאָלאַי איגאָראָוו (פּאָוואָנסקאַ 22).

בנוגע 4 פון די 13, נעמליך: דעם ברודער פון אַטענטאַטאָר סערגיי וואָיציעכאָווסקי, דעם פּרעזעס פון עמיגראַציע־קאָמיטעט וויקטאָר סעמיאָנאָוו, וואַלעריאַן מאַקשעיעוו און ניקאָלאַי איליטשאָוו האָט דער אויספאָרשונגס־ריכטער לויט'ן אויפטראַג פון דער פּראָקוראַטור אָנגעווענדעט אונבעדינגטען אַרעסט ביז צום פּראָצעס. די איבריגע 9 פּערזאָן זענען איינגעזעצט געוואָרען אין תפיסה ביז זיי וועלען אַריינטראָגען קויציעס צו 10 טויזענד זלאָטעס יעדער, דאָס הייסט צוזאַמען 90 טויזענד זלאָטעס.

די פאַמיליעס פון די אַרעסטירטע האָבען זיך געווענדעט צו אַ בעקאַנטען וואַרשאָווער אַדוואָקאַט וועלכער האָט זיך אונטערגענומען צו פיהרען דעם פּראָצעס. אויך האָט זיך אונטערגענומען צו פיהרען דעם פּראָצעס אַ ווילנער אַדוואָקאַט.

ווי מען גיט איבער, וועלען די פערטיידיגער, נאָכ'ן ענדיגען די אויספאָרשונג אַרויסטרעטען מיט אַ פאָדערונג צו בעפרייען די 13 אַרעסטירטע ביז צום פּראָצעס.

די אויספאָרשונג ווערט דערווייל געפיהרט ווייטער אינטענסיוו. וואָיציעכאָווסקי זאָל זיך האָבען שוין מודה געווען, אַז ער איז געווען בעפריינדעט מיט וואָיקאָוו'ס מערדער, קאָווערדאַ.

גאָר סענסאַציאָנעלע קלאַנגען געהען אַרום וועגען דעם אַרעסטירטען ניקאָלאַי איגאָראָוו, וועלכער זאָל זיך האָבען ספּעציעל אַריינגעצויגען אויף פּאָוואָנזקאַ 22, כדי צו אָבסערווירען די סאָוועטישע אַמבאַסאַדע.

שווערע שטראָף אויף פּאָליציאַנטען

פאַר בענוצען זיך מיט פּראָוואָקאַטאָרישע מיטלען.

גראָדנאָ. מיט עטליכע טעג צוריק האָט די אַרויספאָהר־סעסיע פון גראָדנער קרייז־געריכט בעטראַכט אין פּרוזשאַני אַ חעכסט־סענסאַציאָנעלען פּראָצעס פון אַ פּאָליציי־קאָמענדאַנט און 4 פּאָליציי־קאָנפידענטען, וועלכע זענען אָנגעקלאָגט געוואָרען פאַר פאַלשע בעשולדיגונג און אין פאַבריצירען פאַלשע דאָקומענטען.

די פּרטים פון'ם ראָזיגען פּראָצעס זענען לויט'ן בעשולדיגונגס־אַקט פאָלגענדיגע:

אין סוף 1925 האָבען די פּאָליציי־קאָנפידענטען פּאַשקעוויטש, זעלינסקי, ציירלער און פישער־סאָזשאַנסקי געמאַכט אַ בלבול אויפ'ן פּאָפּ ראָמאַניוק, וואָיט טשעמאַלאַש גמינע־סעקרעטאַר אַנטאָניוק און אַ סך אַנדערע איינוואוינערס פון פּרוזשאַנער קרייז, אַז זיי געהערען צו דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

די דערמאָנטע קאָנפידענטען האָבען אַליין געמאַכט 6 קאָמוניסטישע פאָהנען, פון וועלכע זיי האָבען 4 אַוועקגעלייגט אין גמינע און 2 אויפ'ן צמענטאַריוש און חוץ דעם האָבען זיי אונטערגעוואָרפען אין גמינע אַ רשימה פון די פלומרשטע אָרטיגע מיטגלידער פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

נאָכדעם האָבען זיי וועגען דעם געמאָלדען דעם קאָמענדאַנט פון דער קרייז־פּאָליציי אָזלאַשעוויטש, וועלכער האָט דורכגעפיהרט רעוויזיעס און אַרעסטירט אַלע אָנגעוויזענע אין דער רשימה, חוץ דעם פּאָפּ.

דער לעצטער האָט זיך גלייך געווענדעט צום בישאָף, וועלכער האָט גע'פועל'ט אין וואָיעוואָדזטווע, אַז מ'זאָל בעשטימען אַ בעאַמטען, וואָס זאָל צוזאַמען מיט'ן בישאָפס שליח אויספאָרשען דעם ענין.

אין אַ געוויסער צייט אַרום האָט אַ רעדוצירטער פּאָליציי־פּשאָדאָווניק, ווי אויך דער אויבענדערמאָנטער קאָנפידענט ציירלער געמאָלדען דעם הויפּט־פּאָליציי־קאָמענדאַנט אין וואַרשאַ, אַז דאָ איז פאָרגעקומען אַ פּראָוואָקאַציע.

פון וואַרשאַ איז געשיקט געוואָרען נאָך אַ ספּעציעלער בעאַמטער, וועלכער האָט צוזאַמען מיט דער אויספאָרשונגס־קאָמיסיע פעסטגעשטעלט דעם פאַקט פון פּראָוואָקאַציע אויפ'ן גרונד פון אַ גאַנצע רייה בעווייזען.

די גראָדנער פּראָקוראַטור האָט דאַמאָלס צוגעצויגען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט סיי די קאָנפידענטען, סיי דעם קאָמענדאַנט.

דער אָנגעקלאָגטער פּאַשקעוויטש האָט גע־מודה'ט פאַר'ן געריכט, אַז איהם האָט צוגערעדט צום בעגעהן די פּראָוואָקאַציע זעלינסקי. אויך פישער האָט דערקלערט, אַז די רשימה פון די קאָמוניסטען האָט ער אָנגעשריבען לויט דער בקשה פון זעלינסקין.

דערביי האָט זיך אַרויסגעוויזען פאָלגענדער קוריאָז: נישט בעזיצענדיג קיין קאָמוניסטישען שטעמפּעל, האָבען די קאָנפידענטען אָפּגעדרוקט אויפ'ן פּאַפּיר אַ שטעמפּעל מיט דער הילף פון אַ סאָוועטישער מטבע.

דאָס געריכט האָט אָזלאַשעוויטש'ן און ציירלערן בעפרייט. די איבריגע צוויי אָנגעקלאָגטע זענען פער'משפט געוואָרען — פּאַשקעוויטש אויף 5 יאָהר אויסבעסערונגס־הויז און פישער אויף 3 יאָהר.

אָפּגענאַרטער חתן דערשיסט זיך אין אַלטעמבערגער גאָרטען.

ער וויל זיין כלה דערשיסען. — די קוילען האָבען אָבער נישט געטראָפען. — ער שיסט זיך אַליין און פאַלט אַ טויטער.

פון לעמבערג שרייבט מען:

מאָרדען און זעלבסטמאָרדען געהערען היינט נישט צו די זעלטענע זאַכען. יעדען טאָג קומען זיי פאָר, איבערהויפּט אין דער גרויסער שטאָט. אויך היינט איז פאָרגעקומען אין לעמבערג אַ שוידערליכער זעלבסטמאָרד, פאַר וועלכען דער זעלבסטמערדער האָט געוואָלט דאַצו נאָך בעגעהן אַ מאָרד אויף אַ צווייטען פּערזאָן.

6 אַ זייגער אין דער פריה האָט אין בודזשישעווסקי גאָרטען ביים פּאַסיעטשני־וועג דער אַרבייטער קאָגוט וואָיטשעך, פּאַסעיקי־ליטשאַקאָווסקיע 29 צוויי מאָל אויסגעשאָסען פון אַ רעוואָלווער אויף זיין געליבטער און דאַן האָט ער זיך דערשאָסען און איז געבליבען ליגען אַ טויטער.

די ערשטע צוויי קוילען האָבען נישט געטראָפען און דערפאַר איז זיין געליבטע אַניעלאַ פּיליך געבליבען לעבען.

קאָגוט איז 24 יאָהר אַלט און שטאַמט אויס פּאַשיעק.

די סבה פון זעלבסטמאָרד איז פאָלגענדע. קאָגוט איז אין זיין כלה שטערבליך פערליבט, זי דאַגעגען האָט איהם אָפּגענאַרט און אונטער זיין וויסען געהאַט מחוקות מיט אַנדערע. לכתחלה האָט זי עס אפילו נישט געטון און איז איהם געווען טריי. די טרייהשאַפט האָט אָבער צוביסלעך אויסגעוועפּט און אַניעלאַ האָט זיך געלאָזט פערדרעהען דעם קאָפּ פון אַנדערע בחורים. וואָיטשעכן דאַגעגען האָט זי פערזיכערט אַז ער איז איהר איינציגער.

קאָגוט האָט זיך אָבער איבערצייגט, אַז זיין כלה נאַרט איהם אָפּ און האָט בעשלאָסען צו נעמען נקמה.

היינט האָט ער זיין פּלאַן אויסגעפיהרט בלויז טיילווייז, ווייל נאָר ער איז געגאַנגען אין גרוב אַריין, זי איז געבליבען לעבען.

אויפ'ן אינזעל פון גייסטיג־קראַנקע.

(ענדע פון 3־טע זייט)

אַנ'אַנדערען. איצט וויל זי קיינעם נישט מעהר, ווייל שלעכט זענען זיי, די מענער, אַלע.

דער חזן פון דער געזעלשאַפט וועלכער אָרדענט דאָ איין יעדען יאָהר דעם סדר („עזרה") — זינגט אויס די הגדה און אַ טייל פון די מענער זאָגען מיט, אָבער די מעהרסטע בעציהען זיך צו דעם גאַנץ גלייכגילטיג. זיי קוקען אין דער וועלט אַריין, אָדער זיי לאַכען צווישען זיך.

דערפאַר אָבער, ווען מען טיילט עסען, ווערט לעבעדיגער אין זאַל, מאַנכע שפּרינגען אויף און פערלאַנגען שנעלער זייער פּאָרציע. אָבער אַנדערע בלייבען ווייטער זיצען רוהיג, ווי דער עסען וואָלט זיי גאָרנישט פּעראינטערעסירט.

וואָס ווייטער ווערט אין זאַל אַלץ אומרוהיגער. ווען דער חזן זינגט טרויעריגע ניגונים, דערהערט זיך די ווילדע געשרייען, אויסגעמישט מיט הילכיגען געלעכטער, אַ טייל וויינט, און אַ טייל לאַכט. די רוהיגקייט, מיט וועלכער דער סדר האָט זיך אָנגעפאַנגען, פערשווינדעט דאַן כסדר, און עס ווערט אַלץ מעהר טומלדיג.

די אויפזעהער מוזען דאַן זיין שטאַרק אויף דער וואַך. וואָרום, קוים בערוהיגען זיי איינעם, פאַנגט דאָ אָן אַ צווייטער צו טומלען.

עס זעהט אויס, אַז די טרויעריגע ניגונים פון חזן און די אָנוועזענקייט פון איינגע הונדערט מענשען אין זאַל, האָבען געווירקט אויף אַ סך פון די גייסטיג־קראַנקע, און זיי האָבען פערלוירען די רוה.

מען איילט דעריבער צום סוף, כדי צו קענען אָפּפיהרען די גייסטיג־קראַנקע אין זייערע באַראַקעס. גערען שטעהען זיי אויף און לאָזען זיך פיהרען פון די אויפזעהער. נישט קיין איינער, וואָס זאָל פּראָטעסטירען געגען דעם, וואָס מען פיהרט איהם צוריק, הינטער אייזערנע גראַטעס. גאַנץ פרייוויליג געהען זיי.

אַ פּנים, אַז זיי האָבען געשלאָסען פריעדען מיט דעם שיקזאַל, וועלכער האָט זיי געבראַכט אַהער.

י. פּאַרבקי.

Dr. med. St. Heinrich
POMORSKA 10, tel. 47-67.
ספּעציאַליסט פאַר קינדער־ און אינערע קראַנקה. בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערגזון־בעשטראַהלונגען (קוואַרץ־לאַמפּען). נעהמט אָן פון 4–6 נאָכמיטאָג.

Dr. Z. Rakowski
ספּעצ. פאַר אויערען־, נאָז־, האַלז־ און לונגען־קראַנקה.
קאָנסטאַנטינער 9, טעלעפאָן 27-81.
פערקעהרשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. יעדען אויך אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—3

Dr. med. I. WAJNBERG
CEGIELNIANA 47, Tel. 26-02.
אינערליכע קראַנקהייטען. ספּעציעל פאַר לונגען־ און האַרץ־קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען־ און קינסטליכע בערג־זון. נעמט אָן אין דער לעטשניצע זגערזשער 17 פון 6–7. אין דערהיים פון 3–5 נאָכמיטאָג.

דער טאַנץ אַרום גאָלדענעם קאַלב.

(ראָמאַן).

(10

אַ שטאַרקער בלאָז פון ווינט האָט זיך אַריינגעריסען אין אָפענעם פענסטער.

ראָבערט איז אַרויס אויפ'ן באַלקאָן.

– ס'וועט זיין אַ שטורעם! – האָט ער אַ זאָג געטון.

ער האָט צוגעמאַכט די פענסטער און די טירען, אַרונטערגעלאָזט די פאָרהענגליך, און איז צוגעגאַנגען צו סאַלאָמע'ן. זי האָט בעהערשט איהר געליבטען, אַריינגענומען זיין קאָפּ אין די הענד, און אָנגעהויבען צו בעשיטען מיט ליידענשאַפטליכע קושען זיין פּנים, שעפּטשענדיג צו איהם צאַרטע ווערטער פון ליבע און איבערגעגעבענהייט.

אַזוי פערשכור'ט פון גליק זענען זיי איינגעשלאָפען.

ווען זיי האָבען זיך אויף מאָרגען פריה אויפגעכאַפּט, האָבען זיי זיך גלייך געוואָלט דערוויסען וועגען דעם, וואָס עס הערט זיך עפּיס נייעס.

ראָבערט האָט אַריינגערופען דעם צימער־דינער און בעפוילען איהם צו ברענגען די אָרטיגע צייטונגען.

אגב האָט ער אויך אַ פרעג געטון, צי האָט מען עפּיס ביינאַכט אויפגעטון, כדי צו געפינען דעם מערדער.

דער צימער־דינער האָט גאָרנישט געוואוסט.

אין עטליכע מינוט שפּעטער האָט ראָבערט אַדורכגעלייענט עפּיס מעהר ווייניגער אינטערעסאַנטעס.

– ביז דו וועסט זיך אָנטון – האָט ער געזאָגט צו זיין פריינדין – וועל איך זיך גיין עפּיס דערוויסען.

און סאַלאָמע איז איבערגעבליבען אַליין, איז זי אַראָפּגעשפּרונגען פון בעט, פערשלאָסען ביידע טירען, וואָס האָבען פערבונדען איהר שלאָף־צימער מיט'ן זאַל און קאָרידאָר; דערנאָך האָט זי זיך אויפמערקזאַם אַרומגעקוקט, און ווען זי האָט זיך איבערצייגט, אַז קיינער קאָן זי נישט זעהן, האָט זי אַרויסגענומען פון אונטער דעם מאַטראַץ אַ דיקען פּאָרטפעל, בעזונדערע פּעקלעך באַנקנאָטען און דריי גרויסע רינגען, בעצירטע מיט גרויסע, פּרעכטיגע רובינען און בריליאַנטען.

סאַלאָמע האָט פאַמעליך איבערגעציילט דאָס געלד, וואָס איז געלעגען אויפ'ן בעט.

פינף טויזענד פינפהונדערט דאָלאַרען אין באַנקנאָטען! — האָט זי אויסגערעדט.

און זי האָט זיי בעהאַלטען אין שקעטעל, וואו זי האָט געוועהנליך געהאַלטען איהר געלד און ציהרונג.

פון דעם פּאָרטפעל האָט זי קיין נחת נישט געהאַט: אין איהם זענען געלעגען בלויז דאָקומענטען, וואָס האָבען איהר נישט געקאָנט קיין נוצען ברענגען, נאָר פערקעהרט, קאָמפּראָמיטירען.

מען האָט זיי בעדאַרפט וואָס גיכער פערניכטען.

זי האָט דעריבער תיכף געעפענט דאָס טירעל פון קאַמין, אַריינגעוואָרפען אין איהם אַן אָנגעצונדענע צייטונג, און אויף דעם פייער האָט זי אָנגעהויבען צו פערברענען פּאַפּיר נאָך פּאַפּיר.

דערנאָך האָט זי אַריינגעוואָרפען אין פייער נאָך עטליכע צייטונגען, פאָרזיכטיג אויסגעמישט דעם אַש און צוגעמאַכט דעם קאַמין.

– היינט ביינאַכט וועט מען דאַרפען דעם אַש צושטויבען מיט'ן ווינט! – האָט זי אַ טראַכט געטון.

אויסגעבליבען איז נאָר דער לעדערנער פּאָרטפעל.

זי האָט זיך לאַנג געפּאָרעט מיט איהם, צוטראַכטענדיג, ווי־אַזוי זי האָט איהם פּטור צו ווערען.

זי האָט אָבער, וואָהרשיינליך, נישט געפונען קיין שום מיטעל, אַזוי אַז זי האָט בעשלאָסען איהם צו פערשטעקען הינטער דעם קאַרניז פון'ם שפּיגעל־שאַנק. דערנאָך האָט זי אַוועקגעלעגט די רינגען אינ'ם שאַכטעלע מיט באָר־זייער אונטען אין שראַנק.

ווען זי האָט עס אַלץ צורעכטגעמאַכט, איז זי ווידער אַריינגעשפּרונגען אין בעט און גענומען וואַרטען אויף ראָבערטן.

ווען ער איז אַריין אין צימער, האָט זי זיך געמאַכט שלאָפען.

זיינע קושען האָבען זי אויפגעוועקט.

– נו, אַלזאָ? – האָט זי אַ פרעג געטון.

– צאַפּאַט גייט כאָדאָראָם. אַלע זענען שיער משוגע פון דער נעכטיגער געשעהעניש... עס ווערט אָפּגעוואַרט דאָס אָנקומען פון פּראָקוראָר... אין קלוב ביים קאַזינאָ איז מען אויסערגעוועהנליך אויפגערעגט. אַ סך מענשען קלייבען זיך אוועקצופאָהרען פון דאַנען... אינטערעסאַנט איז אָבער בעזונדער דאָס, וואָס ס'איז נישטאָ לעת עתה די קלענסטע אָנווייזונג, ווער עס איז דער מערדער, און וואו ער געפינט זיך.

– דער דאָזיגער זאַטער דייטש האָט אויף מיר געמאַכט אַ גרויזאַמען איינדרוק, און איך בין גרייט מיטצופיהלען מיט דעם מערדער!

– דו ביזט צו נאָכגיביג, ליבסטע מיינע!

– זיי מוחל!.. ווער איז ער, אייגענטליך, געווען דער בערג?.. אַ געוועהנליכער שאַרלאַטאַן!.. נו, און ווער איז געווען זיין מערדער?.. ס'קאָן זיין — אַ קבצן אין זיבען פאַלעס, וואָס האָט געוואָלט געניסען פון לעבען!.. דו פערשטעהסט דאָך אוודאי' אַז בערג וואָלט דאָך נישט מסכים געווען גוטוויליג אָבצוגעבען די סומע, וואָס מ'האָט ביי איהם אַוועקגערויבט! ער וואָלט דאָס בשום אופן נישט געטון! כדי צו בעקומען דאָס ביסעל געלד, האָט דאָך דער אומגליקליכער מערדער בעדאַרפט ריזיקירען מיט זעהר פיעל!

– כאַ־כאַ־כאַ! – האָט זיך ראָבערט פונאַנדערגעלאַכט – דו ביזט מיר היינט גאָר פיין געשטימט!

– איך האָב פּשוט נישט געקאָנט אָנקוקען דעם בערג'ן, און איך האָב געהאַט אַ סיבה איהם צו האַסען! דערצו נאָך...

– ווי־אַזוי איז עס מעגליך? דו ביזט דאָך נישט געווען בעקאַנט מיט איהם?.. איך מיין אפילו אַז דו האָסט מיט איהם קיינמאָל נישט גערעדט.

– פאַרדאָן, איך האָב איהם שוין גראָד גוט געקאָנט! אַלענפאַלס—אויף אַזוי פיעל, כ'זאָל איהם קאָנען ווי־געהעריג אָפּשאַצען!..

– דו האָסט מיר אָבער גאָרנישט דערצעהלט וועגען דעם, כ'מיין, וועגען דיינע בעציהונגען מיט איהם...

– די בעציהונגען מיט בערג'ן? – האָט סאַלאָמע געענטפערט – ביי אונז איז בסך הכל געווען איין קליינע צוזאַמענטרעפעניש.

– וואָס פאַר אַ צוזאַמענטרעפעניש.

– וואָס פאַר אַ צוזאַמענטרעפעניש?

אַ זעהר אויבערפלעכליכע. דאָ שפּיל איך די ראָליע, פון אַ רייכער, פרייער אַמעריקאַנערין... רעד שטילער!..

(פאָרטזעצונג קומט).

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi – Wydział Podatkowy niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 23 maja r. b. między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki:

1. Amzler M., Nowomiejska 18, towar galateryjny.
2. Bahrach J., Ogrodowa 1, 10 garniturów męskich
3. Bernhardt O., Ogrodowa 6, kasa ogniotrwała.
4. Bursztyn I., Północna 23, meble.
5. Gothajner M., Nowomiejska 26, meble.
6. Gietz J., Ogrodowa 7, 9, 11, 2 biurka.
7. Halpern Sz., Nowomiejska 28, narzędzia szewckie.
8. Herszkowicz M., Stary Rynek 12, meble.
10. Kotek M., Konstantynowska 9, meble.
11. Kadysz J. Nowomiejska 26, narzędzia szewskie
12. Kadysz Ch., Nowomiejska 6, meble.
14. „Nożwid" firma, Nowomiejska 15, stalowe wyroby.
15. Rotstein A., Konstantynowska 11/13, meble.
16. Rapeport Z., Konstantynowska 17, meble.
17. Rajchman J., Nowomiejska 28, meble.
18. Rozenstein F., Ogrodowa 13, maszyna do pisania.
19. Richter S., Północna 4, 50 misek emaljowanych.
20. Sztyft S., Konstantynowska 30, pianino.
21. Sztern A., Nowomiejska 15, 30 szt. towaru.
22. Szajbe Ch., Nowomiejska 15, meble.
23. Sztulzaft D., Nowomiejska 20, 10 ubrań.
24. Tejblum J., Nowomiejska 17, 250 szt. chustek.
25. Wachowicz K., Konstantynowska 47, meble
26. Weingot, Nowomiejska 18, 30 tuz. pończoch.
27. Zaliszewski D., Nowomiejska 29, towar w sklepie.
28. Arndt A., Pomorska 122, meble.
29. Arndt O., Pomorska 122, meble.
30. Borowski S., Pomorska 19, meble, maszyna do szycia.
31. Berensztajn J., Południowa 13, meble.
32. Błatt H., Gdańska 8, meble.
33. Blachstein Ch., Szkolna 23, meble.
34. Bassin R., Konstantynowska 58, meble, maszyna do szycia.
35. Blisko Sz., Pomorska 4, meble.
36. Działoszyński R., Pomorska 135, meble.
37. Estus R., Konstantynowska 7, meble.
38. Feinmeser P., Szkolna 10, meble.
39. Grinberg A., N.-Targowa 14, meble.
40. Grinberg H., Konstantynowska 50, szafa, maszyna do szycia.
41. Hofman S., Pl. Wolności 11, meble.
42. Hornik M., Konstantynowska 59, meble, gramofon.
43. Izakiewicz L., Gdańska 10, meble.
44. Jarmicki W., Pomorska 14, meble.
46. Krening N., Ogrodowa 29, meble.
47. Kon D., Południowa 24, meble.
49. Karo E., Ogrodowa 3, meble.
50. Kozanecki J., Konstantynowska 67, meble, radjo-aparat.
51. Kolenda W., Waryńskiego 16, 50 kg. mąki.
52. Kepler G., Pomorska 4, meble.
53. Kowalski P., Pomorska 4, meble, maszyna do szycia.
55. Lewi I., Magistracka 16, zegar.
57. Lewin S., Konstantynowska 54, meble.
58. Markus Gelde, Szkolna 16, kredens.
59. Markowski St., Okrzei 29, meble.
60. Natanson J., Piotrkowska 28, 50 szt. zefiru.
61. Milsztajn G., Konstantynowska 68, maszyna do szycia, cukier.
62. Ordynans H., Wolborska 23, meble.
63. Porodowska G., Pomorska 119, 2 szafy.
64. Pudka F., Srebrzyńska nr. 20, urządzenie sklepu.
65. Poznański J., Wschodnia 18, meble.
66. Rotsztajn A., Konstantynowska 13, szafa, kredens.
67. Rapaport J., Południowa 46, 2 maszyny do pisania, kasa ogniotrwała.
68. Rak A., Zachodnia 21, fortepian.
69. Rozenberg R., Konstantynowska 36, meble.
70. Sztraus E., Pomorska 80, meble.
72. Wajs B., Konstantynowska 12, meble.
73. Widawski J., Podrzeczna 31, meble.
74. Wiązowski A., Szkolna 17, biurko.
75. Wajnwurcel P., Konstantynowska 49, tremo, maszyna do szycia.
76. Zajbert Sz., Południowa 7, meble, patefon.
77. Zajbert W., Południowa 7, meble.

W dn. 24 maja r. b. między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu.

78. Brande H., Al. I Maja 4, meble.
79. Kuna J., Przejazd 16, kontuar.
80. Najman A., 6-go Sierpnia 27, 6 syfonów.
81. Pinczewska M., N.-Cegielniana 43, kredens.
83. Wajsman A., Piotrkowska 56, 2 szt. towaru
84. Ajzenberg M., Zawadzka 15, meble.
85. Blausztajn J., Narutowicza 3, 50 szt. towaru
86. Buchman L., Piotrkowska 34, meble.
87. Blumfeld M., Piotrkowska 18, meble, gramofon.
88. Borensztajn J., Piotrkowska 21, 150 kołder.
89. Bluman N., Piotrkowska 31, szafa.
90. Benrheim S., N.-Cegielniana 10, meble.
91. Brauner J., Al. Kościuszki 29, meble, kasa ogniotrwała.
92. Birencwajg J., Narutowicza 49, pianino.
93. Charman I., Lipowa 12, meble.
94. Dobrzyński L. M., Narutowicza 38, meble.
95. Dobrzyńscy B-cia, Narutowicza 38, 10 szaf.
96. Dobrzyński L., Narutowicza 38, 30 stolików.
97. Działowski L., N.-Cegielniana 34, 60 kg. cukru.
98. Dessau F., Piotrkowska [illegible], meble
99. Drajhorn A., Al. I Maja 14 meble
100. Diksztajn, Al. Kościuszki 24, maszyna do pisania.
10[illegible]. Eliason J., Zachodnia 37, meble.
103. Fiks O., Zawadzka 40, meble
104. Gostyński J., N.-Cegielniana 22, meble.
105. Grinberg Ch., N.-Cegielniana 7, meble.
10[illegible]. Grinberg S., N.-Cegielniana 7, meble.
107. Gothelf A., Wschodnia 69, meble.
108. Hochenberg S., Al. I Maja 15, szafa.
109. Janowski Ch., 6-go Sierpnia 2, meble, maszyna do szycia.
110. Jesinowski M., Al. I Maja 36, woda kolońska, mydło.
111. Kenig E., Narutowicza 4, meble.
112. Kawencki J., Zawadzka 50, kredens.
113. Kryszek M., N.-Cegielniana 38, meble.
114. Klajnlerer M., N.-Cegielniana 38, meble.
115. Kochańscy B-cia, Al. I Maja 7, meble.
116. Lipszyc A., Piotrkowska 37, kasa ogniotrwała, 700 mtr. towaru.
117. Lewi S., Zawadzka 20, meble.
118. Lichtensztajn M., Żeromskiego 6, 2 worki owsa, waga.
119. Lichtensztajn M., Południowa 20, meble.
120. Lamus J., Piotrkowska 64, meble.
121. Miner W., Al. Kościuszki 22, maszyna do szycia.
122. Marjanowski T., Zielona 12, meble, maszyna do szycia.
123. Milrad A., Lipowa 39, 3 kołdry.
124. Olszer I., Narutowicza 58, meble.
125. Orfinger H., Zawadzka 1, meble, pianino.
126. Prusse E., Żeromskiego 52, maszyna do pisania, meble.
127. Peter A., Piotrkowska 19, meble.
128. Rozengarten D., Narutowicza 49, meble.
129. Rozenblum M., Gdańska 27, zegar.
130. Rak M., Zawadzka 12, meble.
131. Rochwerger Ł., Al. I Maja 37, fortepian.
132. Szlachtus I., Cegielniana 17, meble.
133. Szenfeld, Zawadzka 23, meble.
134. Szlachtus I., Cegielniana 17, meble.
135. Szerkowski L., Al. I Maja 25, meble.
136. Szpiro S., Narutowicza 56, pianino.
137. Selman J., Gdańska 18, maszyna do szycia, gramofon, kasa ogniotrwała, meble.
138. Tempel S., Narutowicza 5, meble, kasa ogniotrwała.
139. Wiluś J., Zawadzka 3, meble.
140. Wiślicki A., Żeromskiego 12, meble.
141. Wojewódzki St., Piotrkowska 74, maszyna do pisania.
142. Wolborski H., Zielona 42, meble, maszyna do szycia.
143. Wajnbergier S., Narutowicza 38, meble.
144. Zilberberg M., Zielona 7, kasa ogniotrwała, stoliki.

W dn. 25 maja r. b. między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu.

145. Bejzyk W., Karola 4, pianino.
146. Berndt H., Targowa 17, zegar.
147. Borkowski A., Rokicińska 13, meble.
148. Burchardt K., Rokicińska 47, meble.
149. Feder P., Piotrkowska 116, 100 but. wódki.
151. Goździcki M., Rokicińska 37, meble.
152. Haman E., Nawrot 30, warsztat tkacki.
153. Kozłowski K., Piotrkowska 273, fortepian, zegar.
154. Kuliński K., Piotrkowska 160, meble.
155. Pastuszak W., Kilińskiego 121, fortepian.
156. Pawlak W., Kilińskiego 143, kontuar.
157. Pietrzak S., Nawrot 8, urządzenie sklepu.
158. Richter A., Piotrkowska 104, 130 mtr. towaru.
159. Raksyk A., Kilińskiego 133, kontuar.
160. Szcześniewska I., Piotrkowska 118, biurko, prasa do kopjowania.
161. Szefner H., Piotrkowska 166, meble.
162. Tarczyński K., Piotrkowska 114, meble.
163. Wróblewska M., Nawrot 12, kredens.
164. Wermińska L., Nawrot 32, 4 trema.
166. Zobel J., Nawrot 7, meble.
167. Aleksandrowicz J., Radwańska 6, meble, patefon.
168. Bitner G., Przejazd 45, meble.
169. Fiszera Spadk., Piotrkowska 112, 2 biurka, kasa ogniotrwała.
170. Krzyżanowska I., Żelazna 4, szafa.
171. Makówka J., Rokicińska 20, 3 worki mąki.
172. Makówka J., Rokicińska 19, meble.
173. Spodenkiewicz A., Piotrkowska 150, towar w sklepie.
174. Steigert G., Miedziana 20, meble.
175. Wutke A., Piotrkowska 157, 50 szt. towaru.
176. Wajner Z., Rokicińska 53, meble, kasa ogniotrwała.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקא 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—5 6—7
ד"ר רוזשאנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאָלדשטיין	אויגען-קראַנקהייטען פּאָלאַק	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2 חוץ זונ.
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פּאַפּירני	פרויען און געבורטס-הילף	1-11½ 5—6
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט.	4-5 זונ. 1—2
ד"ר ווײַנבערג	אינ. חערץ לונגען-קר.	11-1 5½—7
ד"ר סטופּעל	רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-ארצט	3—7
נ. ראָזעט	צאָהן-ארצט	9—2

צאָהן-טעכניק, בעלייכטונגען, קאַראָנען, מאָסטען א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַטלער.
אימפּונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכם.
די לעטשניצע איז אויך אָפּען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.
ערצטליך-קאָסמעטיש. גאַבינעט
פּראָ. מ. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5—7 אָוונד

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט-, האָר- און וועגערישע קראַנקהייטען, מאַגען-שוואַכע, לישיי און ראָק, רענטגענשטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 12 ביז 3 נאָכם. און פון 6 ביז 9 אין אָוונד

דיפּלאָמירטע קאָסמעטיסטקע קורסען — שאָנהייטספּלעגע, שוועדישע מאַסאַזש, פּערמאַנענט (שטענדיגע לאָקן)

Dr. med.
A. Szmirgeld
פרויען-ארצט
עלעקטריזאַציע, ליכטבעהאַנדלונגען
Cegielniana 6, tel. 51-89
נעמט אָן פון 5—7 אָוונד

Dr. med.
Wolf Eychner
פרויען-קראַנקהייטען
און אַקושעריע
זגערזשער 11 טעל. 34-72.
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע
פּיאָטרקאָווער 294 פון 12—2
נאָכם. און דערהיים פון 6-8 אָוונד

קינא „MIMOZA" קילינסקי 178
היינט און פאָלג. טעג! היינט און פאָלג. טעג!
גרויסע פּרעמיערע!
„ווען א מאן ליבט..."
קירצליד: קירצליד:
די וואָהנזיניגע נאַכט

Dr. med.
L. Pikielny
אוראָלאָג
ספּעציאַל-ארצט פאַר
נירען, בלאָזען- און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90
נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונט

Dr. med.
BRAUN
פּאָלודניאָוואַ 23. 23
טעלעפאָן 40-26.
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל)
נעהמט אָן פון 9 ביז 11 פרי און פון 5—8 אָוונד.

8-ו בגו! „בית-לחם" ווסכאָדניא 68/70
די אַלע פּערזאָנען, וואָס האָבען אָפּגענומען די
טאַלאָנען צו בעקומען פּראָדוקטען אויף שבת
ווערען געבעטען צו קומען היינט דאָנערשטאָג פון 7 ביז 9 אזייגער אָוונד
כדי אָפּצונעהמען די פּראָדוקטען. די פערוואַלטונג.
בעמערקונג: מ'בעט מיטצוברענגען די טאַלאָנען.
145

די לאַנג-יעהריגע אַכטונג! די לאַנג-יעהריגע
כעמישע רייניגונגס-אַנשטאַלט און פאַרבעריי
פון הערן- און דאַמען-גאַרדעראָבען מאַכט בעקאַנט, אז ס'ווערען אָנגענומען אַלע ארט מענער- און דאַמען-גאַרדעראָבען צו רייניגען און פאַרבען צו ביליגע פּרייזען און רעעלע אויספיהרונג.
אויך פאַר שניידער א דעקאַטעזיר-אַנשטאַלט פון פערשידענע וואַרען.
בעמערקונג! וויכטיג פאַר מאַגאַזינערם! ס'ווערט אָנגענומען צו רייניגען אַלע ארט פלעקען פון גאַרדעראָבען און פון וואַרע. מיט אַכטונג
י. מ. קאַסרילעוויטש, זאַכאָדניא 26

לעבער
צו נעהמען אויף דער מאָרגען וערען אָנגענומען ביי
ג. נאָרדמאַן
צעגעלניאַנאַ 29

Dr. med.
NIEWIAŻSKI
Sienkiewicza 34
tel. 59-40.
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדל. פון מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 5—9 אָוונד

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al Kościuszki 27
tel. 51-78,
הויט און וועגערישע קראַנקהייטען; און ליכט-הייל אינסטיטוט
נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונד.

אַנאָנסען-פּרייז: פאַר'ן טעקסט—15 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—20 גר. אין דער זייט 7 שפּאַלט
אין טעקסט—40 „ „ „ „ —60 „ „ „ 4 „
נאָכ'ן טעקסט—10 „ „ „ „ —15 „ „ „ 7 „
פאַר א מילימעטער-שורה: אויסער דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער. אויסל. 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א וואָרט

אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז — 5 זל. א חודש מיט אָפּטראָגן א היים; אויף דער פּראָווינץ — 5 זל.
א חודש; אין אויסלאַנד מיט 30 פּראָצ. טייערער.
פאַר'ן אינהאַלט פון אַנאָנסען איז די פערוואַלטונג נישט פאַראַנטוואָרטליך
די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kacz[illegible]
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.